

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne modelje in praznike.
Inserati: do 9 petič vrt 4 1 D, od 10—15 petič vrt 4 1 D 30 a, večji inserati petič vrt 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, prekladi petič vrt 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrt 30 D; ženitne ponudbe besa la 75 a. Popust je pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upraviteljstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prtljano. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in sadestne frankovane.

Receptiv se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dal Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:			
	v Ljubljani	po pošti	V inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

O nacionalni in državni konsolidaciji.

Danes govori vse o nacionalni in državni konsolidaciji. Nacionalist in radikalec trdita, da je živčnega pokolenja najsvetlejša naloga. Zastopniki opozicijskih strank pa vidijo v svojih programih edino realno pot jugoslovenske konsolidacije. Celo Radić je že trdil, da je Jugosloven.

Te činjenice si ne moremo drugače razlagati, kakor da govore vsi mimo drugega. Radić važnosti, ki jo igra ta pojem v naši politični javnosti, ne bo odveč, ako podamo splošno pojasnilo o nacionalni in državni konsolidaciji.

V čem obstoja nacionalna konsolidacija? Pač v tem, da premostimo neka obstoječa nasprotstva. Ta nasprotstva se nahajajo v več ali manj narodnostnem, plemenskem in verskem čustvovanju posamičnih delov našega naroda. S pomočjo umetno insceniranega časopisnega in strankarskega vplivanja se je to čustvovanje tako poglobilo, da se naši narodni deli začnajo ločiti med sabo in sicer čustveno, miselno. Boli in boli stopa v ozadje občutek pripadnosti k enotnemu prebivalstvu enotne države. In baš v tej pripadnosti k enotnemu prebivalstvu enotne države vidimo edino pravo pot nacionalne konsolidacije. Konsolidacija ni mogoča v tem smislu, da prepovemo Slovence imenovati se Slovence ali pa Srbom nazivati se Srbe. Taka prepoved je nemogoča, v praksi neizvedljiva. Toda medtem ko odgovori Beogradčan, da je Srb, ti odgovori bazelski Nemec, da je Švicar. V tem tli bisto naše nacionalne konsolidacije. Mislimo, da je vsakemu razumnemu človeku jasno, da je biti pripadnik jugoslovenskega naroda nekaj višjega kakor biti pripadnik slovenskega naroda, si ječal v sužnosti. Kot pripadnik jugoslovenskega naroda si svobodni državljani, ki imajo pravico odločevati o svoji usodi, če se je zanj v zadovoljni meri briga in se na pristojnih mestih uveljavlja. Gojenje nacionalne zavesti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih, posebno pa pri prvih dveh je veljalo nevarnosti tujega raznarodovanja. Takega gojenja pa sedaj v svobodni Jugoslaviji ne potrebujemo. Slovenci, Hrvati in Srbi nadomestimo svoje nacionalne občutke z enotno mislijo o pripadnosti k enemu prebivalstvu ene države! To bodi naš novi narodnostni občutek, naša nova nacionalna za-

vest, ki ni v nobenem nasprotju s potrebo kulturnega ustvarjanja v smislu pokrajinske književnosti. Slovenci potrebujemo n. pr. svojo književnost v prvi vrsti iz kulturnih ozirov, ker bi sicer kulturni napredek naše pokrajine zastal. Ne potrebujemo pa povdaranja in poglobljanja specifične slovenske nacionalne zavesti, ki je izpolnila svojo zgodovinsko nalogo, braniti slovansko prebivalstvo Štajerske, Kranjske in Primorske pred tujim raznarodovanjem. Te nevarnosti sedaj ni več, ker smo svobodni gospodarji na lastnih tleh. Kulturno ustvarjanje pa, s katerim so se ovekovečili naši predniki, nadaljujmo tudi v Jugoslaviji. Proces nacionalne konsolidacije ni naperjen proti slovenskemu književnemu in duševnemu ustvarjanju, temveč samo proti kultiviranju posebne slovenske nacionalnosti. Te ne potrebujemo več. Imamo vrednoto, ki je večja in svetlejša, to je nova država in njeno enotno prebivalstvo. Jugoslovenska država ne potrebuje drugega nacionalizma in kot taka ni v nobenem nasprotju s kulturnimi zahtevami posamičnih pokrajin. Nasprotno, ona bi se lahko bridko pritoževala nad prosvetnim in kulturnim mrtvilo, ki je preplavilo nekatere nekoč cvetoče kulturne pokrajine jugoslovenske.

Enako je z državno konsolidacijo. Kakšna državna misel tvori podlago jugoslovenske države? Jasno je, da nima naša država z besednimi sestavinami svojega imena (Jugoslavija) globljega stika, ker ni država Južnih Slovanov, temveč država Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so deloma iz revolucionarne odporosti proti bivši Avstriji, deloma iz ljubezni do državne samostojnosti, večinoma pa s pomočjo srbskega orožja in s presrečnim naključjem svetovne vojne ustvarili skupno državo radi skupne svobode, skupnega življenja in skupnega blagostanja.

To je podlaga naše države in naša državna misel, ne pa filologija. Državna konsolidacija je potemtakem proces, ki naj privede do splošnega priznanja te državne misli od strani večine jugoslovenskega prebivalstva. Samo delo, ki bo šlo v tej smeri, bo državotvorno. Mi smo pri tem tudi mnenja, da taka državna konsolidacija nima z ustavnimi določili tako velikega stika, kakor se pri nas običajno misli. Glavno je, dobra volja, zblizati se, porazgovoriti se in zje-

diniti se na unum et necessarium: da smo ena država in en narod in da kot taki delujemo skupno na velikih smotnih človeškega in družbenega življenja.

SLOVENCİ IN SRBI.

Nehvaležnost je najgrša pregreha nele posamičnik, temveč tudi narodov. Ona globoko rani in boli onega, katerega zadene. Zato je umevna ogorčenost Srbov proti Slovincem in Hrvatom povodom njihovega nastopa po zadnjih volitvah. — Pri tem pa so Srbi v usodni zmoti in napaki, da identificirajo slovenski narod z izvoljenimi poslanci glede na mišljenje in politične težnje. Res je zmagala klerikalna stranka na vsi črti, saj pripadala naprednim strankam samo dva mandata. Razcepčnost nji nasprotnih strank, ki se niso mogle pospeti do razumevanja dejanskega položaja — ter izborna organizacija in brezskrupulozna agitacija, ki je takorekoč monopol klerikalne stranke, vse to je doneslo klerikalnem uspehu tako velik, kakor ga sami niso pričakovali. Toda krivično bi bilo radi izida teh volitev metati vse Slovence v klerikalni koš in jim podtikati protisrbsko orientacijo. Klerikalci še ne predstavljajo našega plemena v celoti, zlasti pa ne inteligence.

Slovenci nismo in ne bomo pozabili, kaj se imamo Srbom zahvaliti. Pod Avstrijo smo vodili težke, dolgoletne boje za svoje narodne pravice in izvojevali smo si z velikim naporom in trudom le polagoma nekaj pravic. Dolgoleten boj za šole in urade je imel nekaj uspeha šele zadnje predvojne čase, na Koroškem pa ni rodil nobenih sadov. Šele, ko je nam zažarela svoboda, so se nam izpolnili vsi, preje docela neizpolnjeni ideali: dobili smo svoje vseučilišče, svoje srednje šole, dobili povsem slovensko upravo, skratka vse, o čemer še preje niti sanjati nismo upali. Naš jezik je povsodi zavladal, naša narodnost je dospela na prvo, odločilno mesto, kjer se je popreje vedno šopirila tujec. Bila je to zasluga naših osvoboditeljev — bratov Srbov.

Poglejmo na Primorsko, kako ondi tlačijo slovensko narodnost in jo uničujejo, pogledjmo na Koroško, kako so ondi naši rojaki brezpravni — pa roke na srce in priznajmo, da smo dosegli vse, prav vse, o čemer so sanjali naši najboljši rodoljubi. Sedaj se lahko narodno izživimo, ako bi ostali pod Avstrijo

ali bi pripadli Italiji, bi bili zapisani narodni smrti. Istina je, da je del rojakov še ostal pod tujim jarmom, toda naša država, čim se konsolidira, jim bo lahko nudila krepko oporo ter jih bo rešila v doglednem času, vsaj to je naše trdno upanje in naša srčna želja, izpod tujčeve pete.

Zmaga naše narodnosti, osamosvojitve od tujega gospodstva, od ti-sočletnega jarma, all to ni najlepše in najdragocenejše darilo, ki nam je po zaslugi bratov Srbov — takorekoč padlo v naročje? Sami iz lastne moči bi si svobode ne bili nikdar izvojevali. Res smo posamičniki gojili ideje slovenske vzajemnosti, ideje jugoslovenskega edinstva, ali v maso naroda še niso prodrlle te ideje, a to po krivdi klerikalne stranke, ki je obdala neuko ljudstvo z debelim avstrijskim zidom. Zato smo o svobodi pač sanjali, nismo pa z njo računali. In vendar je nam došla svoboda, ki je nismo pričakovali. S kakšnim navdušenjem in srčno radostjo

smo jo sprejeli! Kdo se ne spominja teh velikih in srečnih dni? In vendar se zdi, da smo na vse to že pozabili, zato trobimo že skoraj v isti rog, kakor Korošči klerikalci. A zakaj? Ker razmere niso tako rožnate, kakor smo pričakovali. Res, draginja in beda nas mori. Toda ali je v drugih državah bolje? Poglejmo naokrog! Povsod sta beda in draginja! In če smo objektivni, moramo priznati, dase nam godi v mnogih ozirih bolje, kakor drugim, ako pa se vsi posvetimo uspešnemu delu, čaka našo državo in s tem tudi nas, srečna in lepša bodočnost.

Zato pravimo: Slovenci vztrajajmo v zvestobi do države in do bratov Srbov, obenem pa bodimo posredovalci med Hrvati in Srbi, da se izgleda vsa medsebojna nasprotstva in izravnavajo vsa nesoglasja. Vse naše težnje se naj osredotočijo na to, da se uresniči pesnikov rek: »Slovenec, Srb, Hrvat za uvek braj i brat!«

Slovenci, čujte!

Za preprič v naši hiši so se začeli zanimati tudi tui listi, kar je dokaz, da preživljamo resno notranjepolitično krizo. Rusko »Novoje Vremja« piše: Konflikt vlade s separatističnimi skupinami (na Hrvatskem Radić, v Sloveniji Korošec) še ni končan. Pravzaprav ni jasno, kaj hoče Radić. Preje je oznanil »hrvatsko ljudsko republiko«, sedaj govori o federaciji, enakopravnosti in sporazumu s srbskim narodom, neodvisno od vlade (?) Beogradski listi ne gleda na smer (izvzemši po pomenu neznatne socialistične) zavzemajo napram Radiću nasprotno in sovražno stališče, videč v njegovem nastopu poskus razkosati državo. Toda v času, ko vsi listi predlagajo najrazličnejše kombinacije, dajejo na stotine nasvetov in razlagajo na vse mogoče načine vidovnansko ustavo in konstitucijo, nikdar ne najdemo ocene dogodkov z zgodovinskega in moralnega stališča.

In vendar je ta stran vprašanja zelo zanimiva. V stari Avstro-Ogrski monarhiji so tvorili Slovani okrog 50% prebivalstva; ne glede na to pa so bili v položaju državljanov druge vrste. Radi umetnega in neproporcionalnega volilnega sistema so bili gospodarji položaja v parlamentu Nemci, ki so tvorili samo 22% vsega prebivalstva. Če bi bilo takrat kakemu Radiću prišlo na um črhiti o federaciji ali enakopravnosti, bi ga bili nemudoma vrgli v ječo. Zato pa so vsi Radići mirno sedeli, bili so zadovoljni z mestno samoupravo in so v parlamentu brezuspešno nastopali za zaščito pravic slovanske večine.

Stroga državna disciplina in organizacija je bila kriva, da so bili Hrvati, Slovenci in celo avstrijski Srbi prisiljeni, boriti se proti Srbiji. Če bi bile po končani vojni 1918. leta Hrvatska in Slovenija izločene v posebno neodvisno državo, bi občutile na sebi staro geslo: »Gorje premaganim!« Kakor Nemčija, Avstrija in Madžarska bi morale tudi oni plačati reparacije. Njun denar bi izgnal veljavno in beda prebivalstva bi povzročila neprestane nemire, kakor jih opažamo v vseh premaganih državah. Mesto tega pa sta se Hrvatska in Slovenija radi ujedinenja s Srbijo spreminile iz premaganih v zmagovalke. Reparacije ne plačujejo, temveč nasprotno, prejemata jih. Med tem, ko je Stara Srbija izgubila v času vojne tretino prebivalstva in je bila strašno opustošena, Hrvatska in Slovenija nista trpeli od vojne (na njunem ozemlju ni bilo bitk), in zato sta bogatejši kot stara Srbija.

Zdi se, da bi moral hrvatski in slovenski narod za tako nepričakovano srečo hvaliti boga in kraljevsko vladu. Mesto tega pa demagogi Radičevega kova govore, da srbski narod še ni dorasel, da je podoben otroku, ki mu morajo Hrvati šele zapeti hlače (!) Oni zahtevajo »ljudsko republiko, federacijo« itd. Posledica tega je, da življenje ne more priti v normalni tir. Take posledice, če ljudje pozabijo elementarno moralo in prenoso rešitev kompliciranih političnih problemov v maso, ki se ne briga za zgodovino in moralo. Nezavednost te mase izkorišča spretni in brezvestni demagogi v svrhu karjere.

A. E. W. Mason:

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»Izborno, mademoiselle,« je rekla Helena. In ni še izrekla teh besed, ko se je že čul od spodaj rezki in razburjeni glas gospe Dauvray.

»Celija! Celija!«

»Hitro, Helena,« je dejala Celija, ki je bila sedaj že razburjena radi seanse. Toda Heleni se ni mudilo. Čim bolj bo postala gospa Dauvray razdražena in čim manj bo imela potrpljenja s Celijo, tem preje bo Celija voljna storiti vse tako, kakor bo zahtevala Adela. Toda to še ni bilo vse. S pretkanim in ironičnim veseljem je ta večer povečala naravno lepoto svoje žrtve. Njen obraz, njen vtiki vrat, njene bele rame bodo izgledale še lepše, ljubkost njene postave bo še večja kot sploh kdaj prej. V resnici sta obe ženski imeli iste besede v mislih.

»To je zadnjikrat,« je rekla Celija sama sebi in mislila na te strašne seanse, ki se bodo končale to noč.

»To je zadnjikrat,« je rekla tudi Helena Vauquier. Zadnjikrat je zapenjala dekletovo obleko. Po tej noči ne bo več potrpežljive in skrbne službe za gospodično Celijo. To noč naj jo ima še popolnoma. Naj občuti, da ni bila

nikoli prej tako lepa, nikoli tako zrela za življenje kot v tem trenutku, ko je prišel konec. Eno stvar je Helena obžalovala. Hotela bi videti Celijo — ki se je sama sebi smejala v zrcalu — kako nenadoma spregleda, kaj se pripravlja za njo. V svoji domišljiji je videla, kako ji izginja barva z lice in kako se ji oči širijo v grozi.

»Celija! Celija!« Spet se je začul nepotrpežljiv glas od spodaj, ravno ko je natikala Helena dekletu klobuk na krasno glavo. Celija je poskočila, napravila hitro eden ali dva koraka proti vratom in se nejevoljno ustavila. Šumenje njene dolge svilene vlečke jo bo moralo izdati. Dvignila je vlečko in stopila naprej. Pa tudi tako se je čulo šumenje.

»Morala bom biti zelo previdna. Ali mi boste pomagali, Helena?«

»Gotovo, mademoiselle. Sedla bom pod električni stikalnik v salonu. Če bo gospa, ki je na obisku, preveč otežkočila polizkus, bom že našla način, da vam pomagam,« je dejala Helena Vauquier in ko je govorila, je izročila Celiji dolg par belih rokavic.

»Ne bom jih rabila,« je dejala Celija. »Madame Dauvray mi je zaukazala, naj vam jih dam,« je odvrnila Helena.

Celija jih je hitro pograbila, vzela s seboj belo tančico in hitela po stopnicah navzdol.

Helena Vauquier je priskočevalo pri vratih in čula gospejin glas v mrzličnem razburjenju.

»Čakali smo te, Celija. Celo večnost te ni bilo.«

Helena Vauquier se je zadovoljno nasmejala sama sebi, vzela Celijin beli plašč iz garderobe, ugasnila luči in ji sledila dol v vežo. Obesila je plašč ravno pred vrati salona. Nato je skrbno ugasnila vse luči v veži in v kuhinji in stopila v salon. Ostala hiša je bila v temi. Salon je bil jasno razsvetljen in vse je bilo pripravljeno.

Poglavje XVIII.

Seansa.

Helena Vauquier je zaklenila vrata salona od znotraj in položila ključ na kamin, kakor je vedno storila, če so imeli seanso. Zastori so bili odvezani na strani obokane vdolbine nasproti steklenim vratom, tako da so se dali takoj potegniti navzdol. V vdolbino so bili postavili k stebri, ki je držal obok, visok stol brez slonila, ki so ga vzeli v veži in katerega noge so trdno privezali k stebri, tako da se ni dal premikati. V sobi je stala okrogla miza in trije stoli okoli nje. Madame Dauvray je nemirno čakala. Celija je stala na videz brezbrizna, na videz brez zanimanja za vse to, kar se je godilo. Njene oči niso nikogar videli. Adela jo je pogledala in se hudobno nasmejala.

»Mademoiselle, vidim, da ste v pravem razpoloženju, da izvršite najčudovitejše fenomene. Toda mislim, da bo bolje, madame,« je vanje nastopa kot strogo spoznavanje. V tem dejala in se obrnila h gospe Dauvray, »da oblete gospodično Celijo te rokavice, katere je, kot vidim, položila na stol. Zanj bo še malo težje razvozlati vrv, čeprav bi hotela to storiti.«

Celija je molčala k tem izvatanjem. Če se sedaj brani tega pogoja, bo dobila gospa Dauvray strašen sum. Oblečila je rokavice mirno in počasi. Jih potegnila čez komolce in jih zapela. Oprostila si roke s prsti in členki, ki tiče v rokavicah, ne bo lahka naloga. Toda izhoda ni bilo. Adela Rosstmol jo je opazovala s satiričnim nasmehom. Madame Dauvray jo je prižganjala, naj se požuri. Ustrezaloč naslednjemu novelju je dekle dvignilo svoje krilo in stegnilo svojo vitko nogo ter pokazalo svetlo zeleno nočavico in svileni čevljiček. Adela je bila zadovoljna. Celija je nosila čevlje, katere je želela. Napravljena so bili v zadnjih dneh po onih, katere je bila Celija pravkar zgoraj sezula. Komaj viden mrljast Helene Vauquier jo je razen tega do cela pomiril.

Vzela je v roke tenko vrv. »Sedaj pa, kako bomo začeli?« je vprašala skrbno. »Mislim, da vas bom prosila, gospodična, da sklenete roke na hrbtu.«

re in čistilnosti. Mari se Slovani na primeru Rusije ne niso prepričali, kam vodi nes pametna propaganda in igra s besedami: federacija, avtonomija in republika?

Mariborsko pismo.

Maribor, 5. aprila.

Slavno znani najstarejši Mariborčan! Imate to pot prav; zopet zima! In to že potem, ko smo imeli že dober teden tople spomlad. Takih skokov nasehno Maribor ni valen. To pot tudi Maribor ne varuje ne Pohorje, ne Kozjak. Preko Slovenskih goric brle že od Velike nedelje sem naravnost ledenomrzeli vzhodnik, ki je prinesel solncu mani izpostavljenim krajem nov led in velikonočne ledene sveče. Temperatura je padla od par dni pred Velikonočjo 31 R na solncu ali 22 C v senči že 2. aprila na in še celo pod ničlo zjutraj, od katere se proti poldnevju živo srebro dvigne komaj na 4—8 stopinj C. To pot se nenavaden mraz vzdržuje in stopnjuje tako, da so ljudje primorani zopet nazaj v zimsko obleko.

Kakor vreme v naravi, se je poostroilo tudi vreme v vsakdanjem življenju. Z začetkom in zavistjo čitamo, kako padajo cene n. pr. pri živini celo pri naši brezupni sosedni Avstriji, dočim se n. m. mariborske visokopretrane cene iz mesta preselijo tja na deželo, kjer stane ke reletine K 80 in kjer le mleka še manj dobi kakor v mestu samem, ker oblast klub vsem pritožbam sedaj že naširke javnosti še vedno dovoljuje monopol nakupa mleka samo enemu znanemu nemškemu trgovščevalcu, ki izvaža dnevno najboljšo mleko iz Maribora preko državne meje. Tako le zadnje dni cena mleka od K 32 narasla je na K 40. Ker oblast nima zbog nesrečnega zakona o poblišanju draginje mohe moči vplivati na cene producenta, smemo pričakovati, da bo to brezvestno podraževanje šlo še dalje svojo pot navzgor. Veliko krivdo temu le tudi občinstvo samo, ker tisti, ki imajo denar, sami naravnost preplačujemo vsako ceno, samo da sploh dobe blago. Nahačamo se torej v popolnoma taki dobi, kakor smo bili v najbolj ohupnem času vojne t. j. od 1. 1917—1918. Razlika je le ta, da so takrat oblasti vsaj skušale upravitelj na maksimalno cen in racionalizirati nalobitve šivčev, dočim le sedaj obče odnadi. Kdor more plačati ta lahko še živi, kdor ne zmora, mora trpeti pomanjkanje. Posledica je postala že vidna. Po zadnjih statističnih prihode sedaj v mestu samem dnevno 5—6 milijev, med temi največ na jetiki in na črevesnih boleznih. Očitno se masčute nad velikim delom prebivalstva tudi dejstvo, da je nesrečna komunalna politika rale izražala opozicijo in obstrukcijo ob času, ko je bilo treba misliti in delati za opravičilo mesta z nepotrebnimi šivili.

In sedaj pride ravno v tel najbolj kritični dobi k vsi dosedajni nesreči še ta negotovost glede nadalje usode mestne občine. In da je mera še bolj polna, trpi posebno Maribor radi neotvornosti glede razdelitve Slovenije na dve oblasti. Vsi ki imajo s pokrajinsko upravo kaj važnega opraviti, občutijo, da bišve pokrajinske vlade več ni in da se nahačamo v nesigurni dobi prehoda. Tu imamo sicer namestnika velikega župana, toda, kakor čujemo, je tudi to mesto samo provizorično. Nahačamo se torej posebno v gospodarskem oziru v popolnoma pasivnem stanju. Kriza v našem občinskem svetu le še vedno nepremenne in ni nide ne ve, kdaj pride do odločitve. Smo torej kakor ladja sredi nemirnega morja brez pravega krmarja.

Casopisnih prerokovanj o amputaciji se pri nas veselo Nemci. Vidjo se že v duhu v predvidni dobi svoje prepotence nad slovenskim življenjem. Tisti, ki so v prvi dobi preobrata potuhnjeno lomili slovensčino, se držejo sedaj že javno groziti: »Wir sprechen prinzipiell nicht mehr slovensisch.« Svojo prepotenco dajo Nemci občutiti tudi napram slovenskim nametnikom. Nametniko zvišujejo še daleč preko mere, s katero se je svojčas zadovoljilo društvo hišnih gospodarjev, ki le postalo že zato brez moči napram gospodarjem, ker se njih večina sploh ne nahača v društvu iz praktičnega razloga, da niso primorani se pokoravati društvenim navodilom, dočim zvišujejo dobrote organiziranih gospodarjev, ne da bi bili sami v organizaciji. Samostojni nastop Nemcev v Sloveniji je tudi Beograjskim krogom odprl oči, da so storili veliko napako, ko so takol iz početka protetratili žele in zahteve Nemcev in ko so srbski ofiserji rale se padašali z nemškimi bogataši nego da bi iskali stika z jugoslovenskim življenjem. Že pod Avstrijo so se tudi med mariborskimi Nemci nahale častne izjeme. Toda te redke izjeme v naši dobi niso narasle in se opazajo le še med inteligentnimi obrtniki in podjetniki, katerih interes le navezan na spremembo novih razmer. Nemški trgovci pa so ostali slei ko prej šovinisti, ki še vedno upajo, da bodo s svojimi izključno nemškimi zastavljenci vzdržali nemško premoč nad slovensko trgovino. Po večini iz slovenskih glasov za silo pridobitni Schauerjev mandat je razveljal na cel črti zlasti duhovne nemške mladine. Oiačila se je organizacija nemške propagande, ki ima svoj glavni štab v Gradcu in ki dela nepoznečoda s čimdalje bolj vidnimi uspehi ob celi severni meji in za katero se uporabljajo tudi nedeljski izleti. Na te izlete in njihovo nevarnost se le opozarjalo že lani o priliki občnega zhora tukajšne podružnice Jugoslovenske Mofice. Aprilsko se le na našo inteligenco, ki pozna po večini samo svojo Ljubljano in mirno gleda, kako narodni propagandist s svojo avstrijsko nemško propagando zastuplja naše ljudstvo ob meji.

Zbirajte znamke
za „Jugoslovensko Matico“!

Telefonska in brzojavna poročila

Popolno mrtvilo v notranjepolitični situaciji.

AKCIJA ZA SPORAZUM MED DEMOKRATI IN RADIKALI — ODLOCI SE KONCEM PRIHODNJEGA TEDNA. — SESTANKI PARLAMENT, KLUBOV.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) V notranjepolitični situaciji je sedaj s ozirom na pravoslavno velikonočno razpoloženje nastopilo popolno politično mrtvilo. Prenehali so vsi sestanki in razgovori, člani vlade so odpotovali v svoje domače kraje. Velikonočni odmor bo trajal kake tri dni. Vlada bo potem v torek zopet skušala forsirati posvetovanja in razgovore, da dovede situacijo do razčiščenja pred otvoritvijo narodne skupščine, ki se ima sestati dne 16. t. m. Zanimivo je dalje dejstvo, da se v zadnjem času najbolj od strani radikalov podpirajo vesti o sporazumu med demokrati in radikali. Nekateri krogi zatrjujejo, da je med Pašićem in Svetozarjem sklenjen že popoln sporazum in da je to smatrati za izvršeno dejstvo. Večina demokratov okoli Ljube Davidovića pa absolutno ni naklonjena temu sporazumu, ker koalicija z radikali prinaša demokratski stranki vedno le škodo. Na drugi strani se zopet zgoščujejo vesti, da Svetozar Pribičević absolutno želi koalicijo s Pašićem in računa na to, da se bo na bodočem sestanku demokratskih poslancev večina izrekla za njegovo politično taktiko.

Prihodnji teden po praznikih nastane v Beogradu živahno politično življenje. Nastopa odločilen trenutek, ko bodo vse politične skupine v oficijelni obliki precizirale svoje stališče napram radikalni vladi. Že sedaj vlada veliko zanimanje za sejo demokratske stranke in za sklepe demokratskih poslancev. Videti pa je, da demokratska stranka ne bo takol 12. t. m. definitivno sklepala o politični taktiki, marveč bo počakala, da tudi radikali zavzamejo svoje stališče. Zemljoradniki so sklicali plenarno sejo za 14. t. m. Izvrševalni odbor te stranke pa je že sklenil, da zemljoradniki nikakor ne vstopijo v kako koalicijo z radikali. Pričakovati je, da bodo zemljoradniški poslanci sklep strankinega vodstva odobrili in sprejeli.

Ostale politične skupine še niso napovedale sestanka, gotovo pa je, da se proti koncu prihodnjega tedna sestanejo v Beogradu poslanci vseh skupin. Nekateri poslanci se že tudi dobili od svojih vodstev vabila, da pridejo v Beograd dne 12. t. m.

Iz Zagreba prihajajo zopet nova poročila o sestavi opozicijskega bloka.

POSVETOVANJA GLEDE REKE SE NADALJUJEJO V RIMU.

PREDLOJ ITALIJSKE VLADE. — Rim, 6. aprila. (Izv.) Italijanska vlada je danes izročila našemu poslaniku Vojni Antonijeviću noto, v kateri predlaga, da se v Opatiji započeta posvetovanja paritetne komisije glede organizacije Reške države nadaljujejo v Rimu. Kot razlog navaja Italijanska vlada, da so bili člani komisije preveč izpostavljeni gotovim vplivom reških meščanov. Poslanik Antonijević je o predlogu obvestil našo vlado.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je včeraj pozval našega poslanika v Rimu V. Antonijevića, da pride v Beograd, kjer ima sprejeti na novo navodila glede nadaljnjih pogajanj s Italijo.

FRANCOSKO POSOJLO.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) V zunanjem ministertvu je včeraj posebna konferenca razpravljala o 300milijonem posojilu, ki ga je pripravljena Francija dati naši državi. Kakor je bilo že svoječasno javljeno, ponuja Francija to posojilo v gotove vališke svrhe.

DEMISIJA BRANTINGA.

— Stockholm, 6. aprila. (Izv.) Švedski kabinet socialista Brantinga je danes podal ostavko, ker je vlada v parlamentu dohila nezamunljivo pogovorno debato o brezposelnosti. Nova vlada sestavi konservativci in liberalci.

PROTIPRISKE DEMONSTRACIJE V VARŠAVI.

— Varšava, 6. aprila. (PTA.) Včeraj večer so se vršile tu radi usmrtitve prelata Butkiewicza velike protestne demonstracije, ki se jih je udeležilo okrog 100 tisoč občinstva. Delegacija demonstrantov, ki so se pomikali po glavni ulici mesta, je izročila ministrskemu predsedniku resolucijo s protestom proti usmrtitvi Butkiewicza. Ministrski predsednik je izjavil, da vlada vztraja na svojem stališču napram sovjetski vladi. Vlada bo storila vse potrebne korake, da zagotovi varnost v Rusiji živčih Poljakov. Nastop vlade mora biti v sporazumu s zastopom ostalih držav, zlasti Vatikana. Da bi preprečila demonstracije pred poslopjem sovjetskega poslanstva in ukrajinske ljudske republike, je policija zabranila dostop k tem poslopjem. Nekaj prebivalcev, ki so jih

Siri se vest, da prevzame Ljuba Davidović vodstvo tega bloka. V radikalnih krogih je vzbudila mnogo nevolje vest, da namerava opozicijski blok kandidirati dr. Vojko Veljkovića, pa tudi dr. Korošec se sili v ospredje, ki bi rad prišel vsaj na podpredsedniško mesto.

ODHOD RADIKALNEGA POSLANCA V ZAGREB.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Po poročilu »Novega Lista« je narodni poslanec in bivši kabinetni šef v predsedstvu ministrskega sveta Velimir Popović odpotoval v Zagreb, kjer bo začel v imenu radikalne stranke razgovore s Stjepanom Radićem.

VLADA PROTI FEDERALISTIČNEMU BLOKU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Radikalni tisk reproducira informacije, izvirajoče iz vladnih krogov, ki naglašajo, da namerava vlada po velikonočnih praznikih ukreniti stroge mere na podlagi poročil, ki jih je vlada prejela iz zanesljivih rok o zvezi novoustvarjenega federalističnega bloka v Zagrebu z inozemstvom. Na podlagi teh informacij vlada smatra, da je podan akt veleizdaje in da je vlada upravičena proti bloku v zaščito države in nje varnosti uporabiti zakon.

V Beogradu je še vedno močno razširjena vest, da Radić pride na prvo sejo narodne skupščine ter se udeleži volitev v verifikacijski osek. Po končanem delu verifikacijskega osekda pa bi se Radić zopet vrnil nazaj v Zagreb.

KOMBINACIJE O RADIKALNO-DEMOKRATSKI KOALICIJI.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Včerašnja »Politika« je priobčila informacije, dobljene od zelo ugledne politične osebnosti. O kombinaciji obnovitve demokratsko-radikalne koalicije veli »Politika«: »Edina možna politična kombinacija za delo saniranja razmer v državi je radikalno-demokratska koalicija. V slučaju, da do te kombinacije ne pride pred sestankom narodne skupščine, bi se naj razdelili državni posli tako, da bi prevzela vsaka teh državotvornih skupin na sebe gotovo nalogo za izvedbo državnega edinstva. Na ta način bi se dosegli brezdvomno uspehi.

sumili, da simpatizirajo s sovjeti, so demonstranti napadli. Krivce, večinoma neodgovorne in nedorasle fante, je policija aretirala. Tudi v drugih krajih Poljske so se vršili protestni shodi. Mnogi so zahtevali, naj sovjetska vlada izroči zemeljske ostanke prelata Polaki. V zvezi s temi dogodki bo bržkone v kratkem odpoklican sovjetski zastopnik v Varšavi Obolenski.

BIVSI BOLGARSKI VOJNI MINISTER ARETIRAN.

— Sofija, 6. aprila. (Izv.) Veliko senzacijo v vseh političnih krogih je vzbudila aretacija bivšega vojnega ministra Koste Tomova, ki je bil na iniciativo Stamboljskega tuda nedavno izključen iz zemljoradniške stranke. Tomov je, kakor je sedaj ugotovljeno, delansko in moralno podpiral delovanje makedonskih organizacij, aktivno je podpiral gibanje makedonskih četnikov, katerim je dodeljeval aktivne oficije, da so jih vodili v bojih in napadih na naše južne kraje. Aretirani Tomov je bil tudi v zelo intimnih stikih s voditeljem makedonskega Todorkom Aleksandrovom.

NEMSKI ODPOV R RUHRU.

— Berlín, 6. aprila. »Berliner Tagblatt« poroča iz Bochuma, da so vodilni faktorji delavstva v Porurju sklenili kaznovati z lastnimi organizacijskimi sredstvi one trgovce, ki delujejo proti Francozom s tem, da jim očelo prodajati blaga. Blaga teh trgovcev železniki in prometni delavci očelo več prevažati. Organizacije bodo take trgovine bojkotirale.

DIPLOMATIČNI STIKI MED POLJSKO IN RUSIJO PREKINJENI.

— Pariz, 5. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Varšave namerava poljska vlada prekiniti diplomatske stike s sovjetsko vlado v Rusiji radi izvršitve smrtne kazni nad prelato Butkiewiczem.

PRELAT BUTKIEWICZ USTRELJEN.

— Varšava, 5. marca. (PTA.) Kljub dementijem iz Moskve, da prelat Butkiewicz ni bil ustreljen, so sedaj oficijelna poročila ruskih listov na razpolago, ki prestopno usmrtitev potrjujejo.

ČESKOSLOVAŠKA ŽELEZNA INDUSTRIJA.

— Praga, 5. aprila. (Izv.) Českoslovaška železindustrijska družba je sklenila tekmo tega meseca odpreti drugo peč in v maju tretjo, ker je s naročili preobremenjena.

VREME.

— Dunaj, 6. aprila. (uradno vremensko poročilo) Na Tirolskem in Solnograškem so se oblaki pomnožili. Na Štajerskem se je nebo pooblačilo. V drugih krajih Avstrije je še jasno. Temperatura znaša na Dunaju 8° pod normalno. Vreme je malo izpremenljivo. Pričakovati je izpremenljivo vedno bolj oblačno vreme, nekoliko topleje in močnejše južne vetrove.

Gospodarstvo.

Dr. Konrad Vodušek:

Obrestna mera.

Ljubljana, 6. aprila.

Že dolgo se ni napisalo toliko in tako raznovrstnih zanimivih gospodarskih razprav kakor letošnji ravnokar minulo velikonoč. Lahko nam je trditi, da je časnikiarstvo vseh držav, ki se pač nahajajo v zelo različnih položajih in razpoloženjih, v tem pogledu izvršilo ali vsaj skušalo izvršiti svojo važno dolžnost vsepovod na težkim razmeram in problemom primerni način.

Zelo zanimivi so bili zlasti razni glasovi, ki so z velikim nekoč novo donečim povdorkom razpravljali o načrtu »Centralne Evrope« in celo o evropskem problemu, ki je postal čez vse nujen zlasti na gospodarskem polju in delu. Vse to razpravljanje nam dokazuje, da se povojna obča gospodarska situacija razvija sicer na zelo težaven, vendar pa glede predvojnih gospodarskih naukov in aksiomov precej samostojen, nepričakovan način. Dan na dan nam odkriva nove rane. Za vse te novodobne bolezni pa donasla le slabotna zdravila, katerih učinki so ali zelo medli ali pa — sploh izostanejo.

Ena izmed teh gospodarskih ran, ki se vedno bolj odpira in slabša, je dandanašnje obrestovanje kapitala. Razlike in nasprotja se tu vedno bolj oštré na strani posojilodajalca v škodo jemalca, ki mora brez vsakega ugovora pristati na diktirano aut-aut-ceno kredita.

Nihče ne more ugovarjati, da živimo in delamo dandanes v dobi diktirane obrestne mere, kateri se nihče pri iskanju denarja in kredita sploh ubraniti ne more. Če nima slučajno kakega papeža za strica, kakor pravi znani pregovor. In še ta mu ne more pomagati vedno. Nasprotno lahko trdimo, da je vsak lahko vesel, če se mu posreči za njuno potrebo izposlovati si pri znanem in skoro nepoboljšljivem pomanjkanju gotovine kaj večji ali manjši, dalaši ali krajši kredit. Temu niso krivi ne denarni zavodi — četudi vrše danes nalogo denarnih akumulacij — ne iskanci kredita, ki v sedanjem, še vedno preobvladajočem sistemu gotovinskega prometa morajo naleteti za svoje podjetje potrebna, visokim blagovnim in vedno se večajočim delavskim cenam primerne obratna sredstva in njih trenutno potrebna dopolnila. Prišli smo nekako v položaj, da nič več ne poznamo obrestnega maksima oziroma da se vračamo k starodavnim in srednjeveškim časom in razmeram, ko se je gihala obrestna mera med 12 in pol % do 45 %, da celo do 50 %. Znano pa je tudi, da je po napoleonskih vojnah zlasti prva leta obrestna mera padla od 8 % na 3 % in da se je na tej nižini obdržala dolga leta prejšnjega stoletja, dokler se v dobri 1845—1871 vsled vsestranskega gospodarskega razvoja, ob pričetku in ustanovitvi prvih, mnogih akcijskih družb ni dvignila na 5 % oziroma na 6 %. Tu je potem obstala z malimi izjemami do pričetka minule svetovne vojne. Prejšnje stoletje je imelo svoje vojske, pa tudi svoje obrestne oscilacije, katere so se proti koncu kaj počasi polegale in umirile. Koliko so v to obrestno ozdravljenje pripomogle znane postavbe tistih časov zoper oduševstvo, nam pač ni treba raziskavati. V ranki Avstriji je oduševski paragraf najprej (l. 1877) zagrabil Galicijo in Bukovino. In šele l. 1881. se je le-ta postavila zoper nereelno kreditno poslovanje razširila tudi na ostalo Avstrijo. Skoro paralelno se je razvijala zakonodaja in judikatura tudi po drugih evropskih državah, čeprav so nekatere med njimi prav do svetovne vojne ostale pravi eldorado za oduševske orgije.

Dandanes, vsaj pri nas, je pojem oduševstva v denarnem poslovanju v vsej resnici in na celi črti — zastarel, povsem onemogel. In vsi zakoni te kategorije, kar smo jih obdržali iz prejšnjih časov, spadata — kakor menda sploh tudi vsa morala — med staro šaro. Neverjetna je ta trditve na prvi hip, a nič tem manj resnična. Kajti registratura naših kazenskih sodišč nam dokazuje, da so tudi poprej sicer zelo redke obsojede zaradi oduševstva postale že v vojnem času bele vrane, sedaj v povojni dobi pa so pač povsem — izginile in izumrle.

Na podlagi teh povsem negativnih kazenskih registrov bi tedaj prav lahko postavili tezo, da oduševstva sploh ni več na svetu, da je je pokopala svetovna vojska in da je na obrestnem polju zavladala prava nebeška svoboda, ki razvija svoj obilni blagoslov po vseh poljih povojnega gospodarstva. V formalnem oziru bi ta misel utegnila odgovorjati dandanašnji scenarii, ker postavne obrestne mere že davno ni več ne v življenju ne v obratovanju in ne v sodnih spisih. Saj je znano, da se pri kreditu vseh vrst obrestni maksimum in minimum gibljeja v naši državi med letnimi 8 % in — 32 % več ali manj, dočim pa se splošno obrestovanje za navadno denarno hranitev skoro prav nič ni spremenilo in dvignilo. Pre-

iskavanje tega kontrarnega pojava bi nas zavedlo predaleč. Vrh utega mogoče tudi ni nič kaj vabljivo in hvaležno. Veselo pa je drugo znamenje, da se je namreč v zadnjem času začelo preiskavati problem dandanašnjega obrestovanja in njegovih kontradikcij vobče in da so se v prvi vrsti in posebej začele preresetavati bančne obresti. Tako se je dne 5. aprila t. l. vršila na Dunaju zelo umestna enketka o bančnem obrestovanju, kjer so se zastopniki bank, industrije, trgovine in delavstva vsak po svoje udeležili te velekoristne, splošno važne diskusije. Ta gospodarski dogodek je nekaj avaris prealable, da se hoče tudi v obrestni sedanjih anarhiji napraviti red, kolikor in če je sploh mogoča regulacija kapitala in njegovih donosov, pa nahi bode v Nemški Avstriji, pri nas ali kjerkoli na tem svetu. Na prvem mestu se je nekako v generalno opravičbo navajalo splošno pomanjkanje gotovine, kar zveni vsaj za Avstrijo kakor tragična ironija. Potreba v številkah je namreč večja nego kvantiteta denarja, ki je na razpolago. Kondicije bančnega kredita so neznosne, dasi je treba upoštevati nairazličnejše stroške, režije, davščine, ki bremene na vsakem bančnem aparatu. Oficijelna mera 9 % sama po sebi je povzročila zvišanje vsega obrestovanja vobče. Bančni kartel pospešuje vsekako skrivnostno delovanje in obratovanje, ki se vrši sedaj po strogih tajnih zapovedih. Bančno delo pa je treba vršiti na kolikor mogoča preprost način itd.

O vseh nadaljnjih nasvetih in mnogih zelo zanimivih ugotovitvah nimamo danes namena razpravljati. Omenimo le, da so se zajedno začela med bankami in med industrijci že dolgo potrebna pogajanja zaradi pocenitve bančne obrestne mere in da bo tudi delavstvo po svojih zastopnikih predložilo ministrskemu svetu posebni memorandum o svojem stališču v tem vseobče važnem in na vse sloje in eksistence segajočem vprašanju.

Na to tudi za naše gospodarstvo velevažno vprašanje obrestne mere in bančnega obrestovanja se utegnemo v kratkem povrniti. Smatramo je namreč za nekaj gordijski vozle tudi naših gospodarskih razmer. Danes hočemo le še poudariti, da pomeni dunajska obrestna enketka prvo besedo, prvo poglavje za neizogibno reformo sedanjih obrestnih težav, ki se morajo ublažiti na splošno korist in rešitve.

BILANČNO STANJE »NARODNE BANKE« dne 31. marca 1923.

Aktiva.	
1. Metalna podlaga	347.921.424.68 D
2. Posojila	1.481.503.352.92 •
3. Račun za odkup kronskih novčanic	1.238.216.353.46 •
4. Račun začasne razmene	297.573.868.15 •
5. Državni dolg	2.956.505.000.00 •
6. Vrednost državnih domov	2.138.377.163.06 •
7. Saldo raznih računov	100.061.360.53 •
Skupaj	8.560.203.622.72 D
Pasiva.	
1. Vplačana glavica	18.822.000.00 D
2. Rezervni fond	4.997.630.96 •
3. Novčаницe v obtoku	8.405.809.2.000 •
4. Državni račun začasne izmene	297.573.868.15 •
5. Državne zahteve	147.650.993.66 •
6. Razne obveznosti	546.972.726.97 •
7. Državne zahteve za domena	2.138.377.163.00 •
Skupaj	8.560.203.622.72 D

Od zadnjega poročila se je število papirnatega denarja zvišalo za 65.594.960 D. Obrestna mera znaša 6%.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA V ZAGREBU.

76. redna glavna skupščina.

Prva hrvatska štedionica je imela dne 24. marca t. l. pod predsedstvom g. Miroslava grofa Kulmerja svojo 76. redno glavno skupščino.

Iz poročila ravnateljstva, katero je prečital glavni ravnatelj Milivoj Crnadak, izhaja, da je poslovanje zaveda stalo gotovo celo leto pod vplivom pomanjkanja denarja, katero je bilo povzročeno deloma vsled slabega izvoza, deloma vsled slabih prometnih razmer, a tudi vsled tega, ker se pri nas drže doma veliko večje svote denarja, kakor bi bilo to potrebno. Ne glede na te razmere pa so vsledno narasle vloge za več kot 280 milijonov kron. Skupni promet v preteklem letu presega 128 milijard kron.

Podružnice zaveda so se razvile povojno ter so se dosegli zadovoljivi dobički. Otvorjene so bile 4 nove podružnice in to v Ljubljani, Novem Sadu, Mariboru in Skoplju.

Glavne postavke bilance so sledeče: Aktiva: K 3.727.000.000.—, gotovina v blagalni in pri denarnih zavodih K 364.000.000.—, vrednostni papirji K 452.000.000.—, prednji na vrednostne papirje K 381.000.000.—, menična listina K 326.000.000.—, razni dolžniki K 1.992.000.000.—, krediti 54 milij. 300 tisoč kron, lastne nepremičnine 108 milijonov kron.

Pasiva: delniška glavica K 200.000.000.—, rezerve K 133.000.000.—, penzijski fond K 18.300.000.—, vloge K 2.137.000.000.—, upniki K 1.043.000.000.—.

Čisti dobiček naša K 50.334.606.08. Od tega čistega dobička sklenilo se je dotrati

rezervni in pokojninski zaklad vsakega K 3.933.000.—, fonda Miroslova grofa Kulmerja za zgradbo internata s K 1.000.000, na račun dividende za leto 1922 vnotirano je 18% od delniške glavnice K 200.000.000 t. j. K 36.000.000.—, a ostanek od 1 milijona 963 tisoč, 913 kron, 48 para kateri preostane po odbitku po štutitih zalaganih tanih emah ravnateljstva in upravnega sveta, prenese se na račun dobička in izgube v letu 1923.

Dividenda se bo izplačala počenih od 26. marca t. l. s K 3600 za deset delnic, K 360 za jedno delnico, K 90 za četrtino delnice in K 36 za desetino delnice.

Skupščina je bila obdržana v vestibulu palače Prve hrvatske štedionice. Prisotni so bili najuglednejši člani naših gospodarskih krogov. Grof Kulmer je pozdravil skupščino s kratkim nagovorom, v katerem je naglašal, da je Prva hrvatska štedionica popolnoma zadostila vsem onim velikim nalogom, katere so ji namenili ne ustanovitvi in ne samo, da je tem nalogom zadostila, temveč so vse one plemenite intencije razširjene na jedno ogromno polje gospodarskega in narodnega dela.

Poročilo, katerega je sestavil in predložil glavni ravnatelj g. Milivoj Crnadak, je kratka zgodovina splošnega našega gospodarstva v preteklem letu, a istočasno tudi dokaz, v kako veliki meri je sodelovala Prva hrvatska štedionica v celokupnem našem gospodarskem življenju. Ona je v obliki meri dvignila našo industrijo in trgovino, podpirala je naša gospodarska podjetja, a pomagala je izdatno tudi narodnim in humanitarnim ustanovam.

Veliko zaupanje, katero uživa ta velika zavod, izhaja iz ogromne svote vlog, katere so dosegli znesek od dve in četrt milijarde. Obsežnost poslovanja izhaja iz skupnega prometa, kateri je presegel svoto od 125 milijard kron.

Iz tega poročila sledi jasno, da je Prva hrvatska štedionica vodilni denarni zavod naše kraljevine in da je nje racionalno in napredno delo važen pogoj našega splošnega blaginje. Veliki ugled, katerega uživa ta denarni zavod ne samo v domovini, nego tudi daleč preko mej naše države, je najmočnejši dokaz o njegovi ogromni važnosti za celokupni naš finančni, industrijski in ostali gospodarski razvoj.

—g. Žitni trg v Somboru. Sombor, 6. aprila (Izv.) Žitno je povpraševanje po koruzi. Tendence je čvrsta. Cene notraj: pšenica 455—460, oves 300—310, koruza 275—285, pšenična moka »a« 675—705, »z« 650—680, krušna moka 550—580, otrobi 170—175. Ker je snižana cena na pšenico in moko, je postalo sanjmanje v inozemstvu žitahneje.

— Zagrebški trg. Zagreb, 6. aprila. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno baka, odnosno voljodnika postaja notraja: pšenica (76—77 kg) 450—455, začasno suha koruza 270—275, rž (62—65 kg) 400—405, ječmen za pivovarstvo 215—220, oves 290—295, pšenična moka »a« 675—700, »z« 650—675, »b« 625—650, za krmo 200—250, drohni otrobi 160—180, debeli 300—310. Tendence mirna.

—g. Tržne cene v Celju. Cevčevina v mesnarih L vrste 20 D, II. 17 D, na trgu L 18, II. 17; teletina L 20 D, II. 19 D; svinjina L 30 D, II. 25 D, slanina L 30 D, II. 37 D, na debelo 35 D, mast 42 D, šunka 45 D, prekajeno meso L 45 D, II. 40 D, mleko liter 3,50 D, 1 kg surovega masla 50 D, jajnega 55 D, 72 D, masla 48 D, 50 D, bohinskega sira 35 D do 35 D, eno jajce 1,50 D, 1 kg bele kruha 7,50 D, črne 6,50 D, šemelj 10 D, kava Santos 48 D, 52, Portoriko 65 D, Rio 44 D, pražena kava L 70 D, II. 68 D, III. 52 D do 53 D, kristalni sladkor 25 D, v kockah 27 D, kavna primes 26 D, rž 9 D do 14 D, namizno olje 30 D do 32 D liter, bučno 32 D do 34 D, petrolej 7 D, spirit 15 D, testenine 15 D do 20 D, milo 18 D do 22 D kg; moka št. 00 7,50 D, št. 0 7,40 D, št. 2 7 D, št. 4 6,60 D, št. 6 5,80 D, kaša 6,75 D, ješprenj 5,25 D, otrobi 2,10 D, koruza moka 4,25 D, pšenični zdrob 7,60 D, ajdova moka 7,25 D; fito o pšenice 500 D, rž 450 D, ječmena 350 D, ovas 350 D, prosa 375 D, nove sušene koruze 330 D, ajde 375 D, fižol 450 D do 700 D, graha 1000 D, leče 1500 D, kurjivo: črna premoga 42 D, ružavega 24 D, m² trdnih drv 125 D, 100 kg 33,75 D do 35 D, mehkih 100 D, 100 kg 30 D; črni sladkor 225 D, polsladkor 200 D, kislega 175 D, slane 125 D do 150 D, 1 kg čebule 5 D, česni 12 D, krompirja 2 D.

— Trg je s raznimi zelenjavami dobro založen.

—g. Svinjski sejem v Mariboru. Na zadnji svinjski sejem dne 6. aprila se je prignilo 136 svinj. Cene: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 900 do 950 K, 7 do 9 tednov stari 1200 do 1400 K, 3 do 4 mesece 2500 kron do 3000 kron, 5 do 7 mesecev 3500 kron, 8 do 9 tednov 95 do 100 K. V splošnem se torej cene od zadnjega sejma niso spremenile; kaže se vpliv vnanjih trgov končno tudi na mariborski trg kot dosedaj najdražji trg.

—g. Ljubljanski velesejem. Ker se bo letošnji jesenski velesejem v Pragi vršil istočasno kakor v Ljubljani, namenjava uprava obeh velesejnov urediti železniški promet tako, da bo vozil ob času velesejma poseben vlak iz Praga do Ljubljane in nazaj, drugi pa iz Ljubljane v Prago in nazaj. V obeh slučajih se bodo udeleženci sejmov vozili po snižanih cenah. S tem hočejo omogočiti vsem zainteresiranim, da si ogledajo oboje velesejma. Ta dva posebna vlaka bo bosta vozila samo v slučaju, če se prikladi zadostno število obiskovalcev velesejma. Da bo mogoče pravočasno ukrepati vse potrebno, opozarja uprava praškega velesejma že sedaj vse zainteresirane, naj poskrbe, da se bodo pravočasno oglašili.

—g. Zvišanje delavskih plač v Ameriki. Kakor poroča »Havas« iz New-Yorka, je zveza bombardnih industrij v Fall Riveru sklenila zvišati s 24. aprilom delavske plače za 12½%. S tem bo zboljšal gnetni položaj 36 tisoč delavcev. Bombardne tovarne v New-Bedfordu so storile isto.

—g. Industrijska sol za slaščičarje in gostilničarje. Upravni Odbor Samostalne Monopolne Uprave rešil je z odlokom z dne 26. marca t. l. da se ne dovoli prošnji slaščičarjev in gostilničarjev za dovoljenje nakupa industrijske soli, ker za to nima zakonske osnove.

—g. Velesejem v Budimpešti. Madžarska trgovska zbornica priredi s pomočjo ministrstva trgovine in obične mesta Budimpešte od 19. do 28. maja t. l. 14. vzorčni velesemeni. Podrobnosti o velesejmu priobči v kratkem trgovski in obrtniški zbornici v Budimpešti.

—g. Izpembebe v poljski carinski politiki. Poljska vlada je dovolila izvoz olja, ki je bil dosedaj prepovedan. Nasprotno pa je zabranila izvoz bakra, nikla, mesla, bronca, svinca in drugih kovin.

—g. Izpembebe romunskih carinskih odredb. 1. aprilom so stopile v veljavo nekatere izpembebe carinskih odredb v Romuniji. Od 100 kg pšne kvasice se plača sedaj 60 lei. Če se uvaža valjano železo kakršnekoli oblike ali železna galvanizirana žica v premeru 1,5 mm ali več, ki se uporablja v vinogradih in če uvažalo simfikat ali sadrže za pridelovanje vina in se ti predmeti v Romuniji ne izdelujejo, se plača samo tretjina normalne carine. Od 100 kg lepila (kita) inozemskega izvora se plača 5 lei, od 1 kg orehov (v lupinah) 3 lei, brez lupin 7 lei, od 100 kg izrač tujega izdelka 5 lei, od 100 kg tkavin iz prediva in konoplje 5 lei, od 100 kg železne rude 5 lei, od 100 kg lesenih izdelkov 5 lei, od 100 kg marmelade 5 lei, od 1 vagona droži 3000 lei.

—g. Ofertalna dražba. Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje ofertno licitacijo za dobavo 30.000 kg raznega tiskarskega papirja na dan 1. maja 1923. Popis papirja in pogoji se dobivajo pri ekonomskem uradu poštne direkcije, soba št. 10, za 5 dni.

—g. Očistilo sadno drevje. Mestni magistrat kot politična oblast naroča na podlagi določila § 1. delnega zakona št. 21 ex 1870, vsem posestnikom, udeležcem in najemnikom zemljišč na ozemlju mestne občine Ljubljanske, da najkasneje do 15. aprila t. l. očistijo vse sadno in drugo drevje zapredenih gosevic in drugega mrčesa. Ako bi se kdo obotavljal navedena opravila izvršiti v zgoraj določenem roku, dala jih bo mestna občina izvršiti na njegove stroške in bi se vrhutega kaznoval v smislu § 3. omenjenega zakona z globo do 100 Din, v ponovnem slučaju do 200 Din, oziroma z zaporom od 12 ur do 4 dni.

—g. Dobava ovasa. Pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 12. aprila t. l. ob 11. uri dopolnilna pogodba za dobavo 250.000 kg ovasa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g. Združene papirnice Vevče. Gorisane in Medvode d. d. v Ljubljani, Upravni svet Združenih papirnic Vevče, Gorisane in Medvode d. d. v Ljubljani je imel dne 5. aprila t. l. pod predsedstvom družbenega predsednika g. dr. Karla Trillerja bilančno sejo, na kateri se je ugotovilo računski zaključek za leto 1922. Iz bilance posameznemu sledijo podatke ter navedamo v oklepaju iste postavke iz leta 1921. Aktivna: blagajna 1,49 milj. K (0,84), tovarne Vevče, Gorisane in Medvode 42,98 milj. K (23,36), gozdno posestvo Jatna 0,50 milj. K (zaloge na surovinah, polfabrikatih in papirju 37,54 milj. K (9,92), dolžniki 32,68 milj. K (21,70), predplačila in rasni dolžniki 27,98 milj. K (20,27), vrednostni papirji 4,74 milj. K (1.—), pasiva: delniška glavnica 80 milj. K (40), rezerve 21,32 milj. K (14,76), upniki 66,99 milj. K (15,52) podporni skladi za uradništvo in delavstvo 1,57 milj. K (1,03), dobiček 8,035.326,32 K (6.281.977,79 K). Na podlagi tega, za težke prilike v minulem letu posevno ugodnega bilančnega zaključka je sklenil upravni svet predlagati običnemu zboru delničarjev, ki se bo vršil v soboto dne 8. maja t. l. ob 17. polnočne v novi palači Ljubljanske kreditne banke, naj se izplača za leto 1922 10% dividenda t. j. K 40.— na vsako delnico. Upravni svet bo predlagal nadalje običnemu zboru s ozirom na obsežnost, ki so jo zavzela družbina podjetja v minulem letu, primerno povišanje delniške glavnice. Iz poslovnega poročila, predloženega upravni svetu se je ugotovilo, da so družbina podjetja proizvajala v letu 1922 skupaj: papirja 646 vagonov t. j. 42% več kakor v preteklem letu in razven tega 234 vagonov celuloze t. j. 29% več nego v preteklem letu ter 127 vagonov lesovine t. j. 4% več nego v preteklem letu.

—g. Dobava drv. V pisarni intendature komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 14. aprila t. l. ob 11. uri dopolnilna ustmena licitacija glede dobave 11.117 m³ drv za potrebe garnizije Ljubljane, Celje, Ptuj in Slovenska Bistrica v času od 1. junija do 31. decembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g. Majhne dividende v Italiji. Italijanski kreditni zavodi, med njimi največje banke, so pokazale namen, da za preteklo poslovno leto ne zvišajo dividende, marveč jo znatno snižajo ali pa celo opuste za letos vsako razdelitev dividende. Ore za to, da se ojači obratni kapital. Finančno ministristvo odobrava napovedano politiko kreditnih zavodov.

—g. Italijanske — avstrijske trgovine. Lanako leto je Avstrija svezila blaga za 1628 milijonov slatkih kron in izvozila za 926 milijonov. Italija je bila glede izvosa na drugem mestu in glede izvosa na sedmem. V prvi polovici lanskega leta je svezila Italija v Avstrijo blaga za 343,7 milijonov lit in je nakupila avstrijskega blaga za 420 milijonov. Italijani sklepajo sedaj trgovsko pogodbo s Avstrijo in si hočejo ustvariti v njej silen odtok svojih izdelkov. Zato gledajo tudi, kako bi izpolnili željeznike svezve, pri čemur mislijo v prvi vrsti na predelavo železnice. Pri tem stopa v ospredje Trst, ki hoče imeti glavni dobiček od nove trgovske svezve s Avstrijo.

Politične vesti.

— Grozna argumentacija. Beogradska »Vreme« je v sredo priobčilo članek »Hrvatska in Slovenija«. V tem članku navaja vse argumente, ki govorijo za to, da je za Srbijo in za srbski narod najbolj, ako se Hrvatska in Slovenija izločita iz zajednice s Srbijo in se jima da na svobodo, da si osnujeta svoji lastni samostojni državi. Pisec članka tehta vse razloge, ki govorijo za amputacijo, in navaja tudi vse momente, ki govorijo proti tej operaciji. Navaja, da je treba v slučaju amputacije hrvatskih in slovenskih zemelj računati s tem, da postaneta svobodni državi Hrvatska in Slovenija najlutejši nasprotniki Srbije in da se bosta skušali zvezati z vsemi sosedi. Srbiji sovraženimi državami. V tem pogledu prihajata v prvi vrsti v poštev Madžarska in Bolgarija. Članek primerja to nevarnost z dobrimi posledicami, ki bi jih imela amputacija za Srbijo in srbsko plemo, ter prihaja do zaključka, da bi dobre posledice te operacije daleko odtehtale njene slabe strani. Kar se tiče Italije, je pisec mnenja, da bi amputacija Hrvatske in Slovenije samo blagodejno vplivala na srbsko — italijanske odnose, povdarjajoč: »Z Italijo niti Hrvatska niti Slovenija ne moreta imeti nobenih dodirnih točk, nasprotno, z njih izstopom iz našega okvirja bi odpadl vsak vzrok za napetost med nami in Italijo.« Konstatirajo to okolnost, prehača članek na razmotrivanje slovenskega problema. To razmotrivanje je do skrajnosti brezobzirno in slika brez olepšavanja slovenski problem, kakor se kaže srbskim politikom in državnikom, v najtemnejši luči, ne da bi skušal to sliko kakorkoli retuširati. Njegove argumentacije režejo v meso ali priznati je treba, da so s srbskega stališča docela neizpodbitne. Ker smo mnenja, da ne bo škodovalo, ako slovenska javnost, ki ima semtertja jako zmedene nazore o dejanskem našem položaju, pogleda resnici in obraz, prebujemo te argumentacije v celoti. Članek izvaja: »Z ozirom na Slovenijo smo z zunanje-političnega stališča prevzeli na sebe ogromno skrb in breme, o katerih je treba povodom teh tužnih razprav resno spregovoriti. S svojim zemlepisnim položajem je Slovenija na potu velikih ekspanzij kot klin, ki je zabit v sfero bodočega konflikta med Nemčijo in Italijo. Nesporo je, da bo Nemčija v toku časa, ko okreva od posledic poraza, nastopila svojo staro pot. Njena pot proti Trstu je bila že prej obeležena in brezdvomno bo znova iskala oduska na tem važnem izhodišču, ki je vez za ves Orient. Na drugi strani si izbere Italijani za svoje izhodišče v Srednjo Evropo isto pot. Konflikt med tema dvema silama lebdi nad bodočnostjo in že s tem, ker tvorimo klin na tem vrlo važnem potu, smo se postavili v koncentričen ogenj dveh ogromnih sil, ki bosta, ako nas tudi morda ne zlomita, vendar le zaradi samega fakta, ker smo jim na potu, vodili napram nam politiko dvomljivega prijateljstva. V izvrševanju svoje zgodovinske misije, ki jo je tako lahko miselno in pod vplivom planega bratimljenja sprejel na sebe, se je srbski narod poleg ogromnih svojih nalog lotil tudi nevhvaležnega in opasnega posla, da je spravil sebe v konflikte svetovnih dimenzij za brate, ki svecano odbijajo to bratstvo. Kaj ima opraviti srbski narod, čegar zibelka in težnja je Vardarska dolina, v Alpah, ki so daleč izven njegovega delokroga in kjer živi narod slovenskega pokolenja, ki pa mu je — po samem priznanju tega naroda — docela tuji. Samo v tem slučaju bi imelo smisla, da se mečemo v čeljust dveh močnih struj — nemške in italijanske — ako bi v podnožju Alp stanoval naš srbski narod ali kak drugi, ki zna ceniti žrtve, ki smo jih pretrpeli in ki jih donasmo za bodočnost. Imeli bi interes, da vzamemo na sebe tako velika bremena, ako bi imeli najzanesljivejšo prepričanje, da na tem nevarnem alpskem vetrišču prebiva narod, ki prav tako trepeče nad Štipom, Debrmom, Skadrom in Solunom, kakor smo mi trepetali nad vsakim metrom zemlje Istre in Baroša. Kdo stane v teh opasnih Alpah na potu dveh sil? Narod, ki v svojih težnjah kaže samo znake odvajanja, odtujevanja od nas in ki nas iskreno in globoko zanjčuje: narod, ki nam odreja vlogo čuvarja, da ga z orožjem v roki in za ceno svojega življenja branimo, da bi on pod garancijo naših teles mirno in spokojno lahko trgoval na našo škodo in, pozivajoč se na svojo pasivnost, zahteval, da ga vzdržujemo. Oni, ki hočejo očuvati to državo takšno, kakršna je, zato, ker smo za njeno ustanovitev doprinesli velike žrtve, naj usmerijo samo en pogled v bodočnost in naj sračunajo nove žrtve, ki jih bomo šele morali doprinesti v bodočnosti. Ta račun bo strašen in bolesten. Zato je treba že pravočasno premagati v sebi idealista, imperialista in tudi Slovana, ako hočemo, da bomo lahko živeli kot svobodni in morda tudi kot srečni ljudje.«

— Za spremembo voljnega rada. Beogradska »Politika« je priobčila serijo člankov, v katerih razpravlja o sredstvih, ki bi lahko preprečila neprestane krize v našem državnem in političnem življenju. Kot eno takšno uspešno sredstvo navaja spremembo sedaj veljavne voljnega reda. Navetuje, da bi se sprejel sistem splošnega državnega koledarja. Poleg tega bi se morale v volilni red sprejeti tudi odločbe za izgubo mandata za one poslance, ki ne položajo takoj v prvi seji narodne skupščine prisega kralju in ustavi, in za one, ki brez odobrenja narodne skupščine izostanejo od več kakor treh skupščinskih sej. S tem bi se preprečilo, da bi bili izvoljeni poslanci, ki se ne nameravajo udeleževati parlamentarnega dela. Dvomimo, da bi bil takšen volilni red v položaju, da bi preprečil vse krize, ki se neprestano pojavljajo v našem javnem življenju.

— Kaj hoče Korošec? Tako vprašuje beogradska »Politika« in izvaja: »Korošec toliko naglašava avtonomijo, da dela stvar opasen vtis. Kakor se zdi, bi bil Korošec zadovoljen, da se da Sloveniji avtonomija, pa mu je vse eno, ako bi to avtonomijo dala tudi Italija. Glavno je avtonomija, a zveza z državo je popolnoma postranska stvar. Njegov organ »Slovenec« piše: »Težka pot slovenskega naroda na Kalvarijo še ni končana, ali mi upamo v osvobođenje svojih bratov, ki nam jih je ugrabil imperijalistični tujec (Italija) in s katerimi bomo vendar le ujedinjili v avtonomni Sloveniji. Ali naj to pomeni, da, ako Italijani dajo ono, česar ne dajo Srbi, avtonomijo, da bi Korošcu tudi v bodoče ostala nujejša avtonomija od edinstva z nami? Ali znači to, da smo mi danes namreč Sloveniji večji imperijalisti zato, ker ji ne damo avtonomije, kakor Italijani, ako bi jim oni to avtonomijo obljubljali? Italijani bi jim to gotovo takoj obljubili. Kaj pa jih stanejo obljube, če jih tudi kasneje ne izpolnijo? Ali hoče Korošec s tem reči, da smo mi danes Slovincem večji tuji kakor Italijani? Ako pa vsega tega on ne misli, ako on ne kaže težnje k Rimu, ako misli z vojo osvoboditi Istro in Gorico, zakaj potem pod svojim podpisom propoveduje pacifizem v Sloveniji? Pa v čigavi družbi se misli vojskovati? Sam se ne more vojskovati, to je očitno. V družbi s Srbi? Zakaj potem seje mržnjo proti Srbom? Na ta vprašanja »Politika« dr. Korošec seveda ne bo odgovoril, lahko pa damo mi v tem pogledu praznime informacije »Politiki«. Mož klerikalnega mišljenja, ki je sicer zelo trezen v svojih nazorih in ki je bil in je deloma še na glasu, da simpatizira z jugoslovensko idejo, nam je pri neki priliki docela odkritosrčno priznal, da se klerikalna stranka absolutno ne more sprijazniti s sožitjem s pravoslavniimi Srbi v eni državi. Zato bo usmerjena, tako je rekel dotičnik, vsa politika klerikalne stranke na to, da se sedaj še v Jugoslaviji živeče slovensko ljudstvo na ta ali oni način združi z brati v Primorju ter s tem doseže slovensko-narodno ujedinenje. Na vprašanje, ali se naj to ujedinenje izvrši tudi pod Italijo, je dotičnik kategorično izjavil, da tudi pod Italijo. To ujedinenje, je poudarjal, bi bilo za nas tem večje važnosti, ker bi naše ljudstvo zopet prišlo pod — katoliškega vladarja. Kakor misli ta »zmerne« klerikalec, tako mislijo vsi klerikalni kolovodje od dr. Korošca pa dol do očeta Stanovnika, o tem je lahko »Politika« prepričana.

— Radikalno-demokratska koalicija gotova stvar? Beogradska »Novosti« poročajo, da je nastal nagel preokret glede rešitve parlamentarne krize. Po vsestranskem posvetovanju so se radikalni baje odločili, da povabijo znova demokrate v koalicijo. Radikali so pripravljeni prepustiti demokratom ne glede na število njihovih poslancev isto število ministrskih portfeljev, kakor so so jih imeli v bivši koalicijski vladi. To število portfeljev bi radikalni prepustili demokratom, ako bi tudi samo Pribečević s svojimi simpatizanti stopil v koalicijo. Ta koalicija bi prevzela vladno krmilo v roke že pred sestankom narodne skupščine. Ako bi se na prvi seji narodne skupščine pojavil revizionistični blok, bi Pašić-Pribečevićeva vlada takoj razpustila parlament in razpisala nove volitve. Po vseh drugih listov bi nova vlada, ako bi Radić vstrgal v svoji abstinenici, najprvo rešila celo vrsto nujnih zakonov, in sicer državni proračun, finančni zakon, zakon o uradniških invalidih in zakon o poljedelskih kreditih, pred vsem pa bi smatrala za svojo glavno nalogo, da pametno spremeni volilni zakon. Po tem zakonu bi se število poslancev za narodno skupščino zmanjšalo na 200 do 250 poslancev. Volilni red bi se prikriljil po vzorcu volilnega reda za bivši avstrijski parlament, kjer je ponekod volilo že 20.000 volilcev svojega poslanca, po drugih krajih pa, kakor na primer v Galiciji, šele 60 do 100.000 volilcev. No, pa vse to so seveda uganjanja, ker danes niti vlada sama ne ve, po kakšni poti bo krenila in kakšnih sredstev se bo posluževala, da odstrani sedanjo krizo.

— Smrt generala Maunoury. V sredo popoldne je nenadoma umrl v vladni general Maunoury, čigar ime bo večno ohranjeno v francoski zgodovini. Gallieni, Joffre in Maunoury, so trije

možje, ki so pripomogli francoski armadi do zmage na reki Marni. Pokojni general je bil poveljnik 6. armade, ki je prizadela nemški armadi von Klucka v marnski bitki glavni udarec. Po bitki na Marni je ostal poveljnik na isti fronti je bil 1915. leta pri neki inspekciji ranjen v oko. Ta rana je bila kriva, da je general popolnoma oslepel. Svojo usodo je prenašal do smrti popolnoma hladnokrvno. Star je bil 75 let.

— Madžarske bolečine. Madžarski šovinisti kar ne morejo preboleti svojega neprilakovanega ponižanja v svetovni vojni. Radi bi raztegnili tesne državne meje ter spravili podse Slovake, Rusine in druge sosedne narode. V ta namen deluje njih propaganda v antantnih državah, zlasti na Angleškem. Madžarsko lažipropagando karakterizirata dva znaka: intenzivnost in pa neizbrčnost v sredstvih. Na oksfordski univerzi so ustanovili »Ligo za samoodločujočo pravico Madžarov.« Lansko leto je bilo 30 angleških študentov, ki so jih madžarski aristokratje podpirali in gostili ter navduševali za Magyarorazzag, tako da so napravili iz njih goreče propagatorije obnovitve nekdanje madžarske države. In dasi v Oksfordu med odhodnimi študenti ni Madžarov, ima vendar madžarska propaganda močno pozicijo. Tako je bila v »Oxford International Assembly«, kjer je zastopanih 43 narodov, nedavno tega sprejeta resolucija, ki zahteva okleščanje češkoslovaške republike in sicer na tak način, ki kaže popolno nevednost razmer. V neki brošuri trdijo Madžari, da si Slovaki žele splojstvo z madžarsko republiko, kar izvestno ne drži v obče. Na mizi ene izmed največjih in najvplivnejših dijaških organizacij je ležal v Parizu izdajani list »Le Slovaque«, v čigar glavi je geslo »Le Slovaque aux Slovaques.« Tu je nakopičeno toliko laži, da se človeku težijo lasje. Ali neimformiran Anglež ali pa Francoz gre kolikor toliko na te madžarske limanice. Ali madžarski šovinisti naj vedo, da ima laž kratke noge in da nekdanjih državnih mej ne bodo nikdar več dosegli. Časi nekdanje madžarske slave in sreče so minuli!

Razgled po slovanskem svetu.

— Poljski profesorji na Bolgarskem. Koncem marca je obiskala večja skupina poljskih profesorjev Bolgarijo. Gostje so bili v Sofiji priščno sprejeti. Na banketu, ki ga je priredilo njim na čast poljsko-bolgarsko društvo, je profesor Coney pozdravil goste in naglašal, da je ta obisk kot najprimernejši način za medsebojno poznanost za oba naroda velikega pomena. Ob tej priliki je priredilo tudi Slovansko društvo večer, na katerem je profesor Bistran odgovoril na pozdrave bolgarskih profesorjev tako: Ko smo se po dolgem potovanju približali Donavi, smo začuli divne zvoke slovenskega bolgarskega jezika. Poslušali smo ta jezik s radostjo. Res, da ne razumemo vsega, toda v srcu čutimo to, kar ste nam hoteli povedati. In razumemo vedno več. Jezik vaše nas Slovence in to je naša največja sila. Toda jezik ni samo zvok, marveč tudi misel. Jezik izraža misel in predstavlja dušo naroda. Zato imamo Slovani drugačno psihološko kot drugi neslovanski narodi. Na temelju te skupne plemenite duše so se razvile različne slovenske narodne kulture. Razvile so se v različnih okoliščinah, pod različnimi vplivi, njihova različnost je obenem njihovo bogastvo in mi smo ponosni na to bogastvo, kajti ono nam omogoča izkoristiti medsebojno poznavanje. Na tej skupni podlagi smo se vedno razumeli potom slovenskega jezika in slovenske duše. Kulturne vrednote so trajne in spoznamo na kulturnem temelju je našli in našli. In mi trdno verujemo, da bo kmalu nadočil dan, ko bodo vsi slovanski narodi, kot svobodni in svecodni, enakopravni z enakopravnimi začeli skupno delo in pozabili na vse, kar jih je delilo v prošlosti, ozirajoč se samo v svetlo bodočnost.

— Ruski učenjak izoben. Znani ruski profesor E. Grim, ki je lansko leto predaval na sofijski univerzi, se je vrnil v Rusijo in vstopil v sovjetsko službo. Ta njegov korak je dal povod, da je ruska akademska organizacija v Bolgariji sklicala sejo, na kateri je bila predložena deklaracija prof. Grima, ki razlaga motive njegovega postopka. Organizacija je ne glede na utemeljeno evoločno profesorja v prid skrajnim levim strankam iskenila izključiti ga iz svoje srede in sporočiti o tem vsem ruskim akademskim skupinam v Evropi.

— 1. kongres ruskih pedagogov v Pragi. 2. t. m. se je začel v Pragi 1. kongres ruskih pedagogov v inozemstvu. Kongresa so se udeležili zastopniki iz Francije, Angleske, Nemčije, kraljevine SHS, Estonke, Poljske, Litve, Finske, Bolgarske in drugih držav. Kongres je vzbudil v češki javnosti in med ruskimi emigranti veliko zanimanje. Predsedništvo je bilo sestavljeno iz dekana ruske juridične fakultete v Pragi Zekulinova, prof. Novogorodceva, Lomakova, Ostrogorskera, kneza Dolgornikova in prof. Bema. V imenu vlade je pozdravil kongres dr. Girs, zastopnik znanega ministra. Navzoč je bil med drugim tudi znani ruski pisatelj Čirikov in rektor televske univerze av. Vladimirja Spektorsky kot delegat iz Beograda. Izvoljeni sta bili dve komisiji — prva za srednje, druga pa za nižje šole. Kongres se konča 6. aprila.

— Čevlje kupite od domačih tovarov. trdke Peter Kozina & Ko. z znanom »Pekom«, ker so isti priznani na boljši in na cenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1923.

— Vsem naročnikom, prijateljem in čitateljem našega lista pravoslavne vere želimo vesele praznike. Hristos voskres! — Uredništvo in uprava »Slov. Naroda«.

— Dr. Danilu Majaronu na čast je izšla ravnokar slavnostna številka našega »Slovenskega Pravnika«. Meseca aprila t. l. namreč poteče 25 let, odkar je pravni naš jubilar prevzel uredništvo tega velevažnega našega strokovnega glasila. Že v letih 1889 do 1892 mu je bil sourednik in urednik. S 15. aprilom 1898 pa je prevzel sam uredniški posel, ga obdržal, spretno in vestno vodil do srede leta 1922. Od tedaj dalje načeluje uredništvu z vso tisto vnetostjo in ljubeznijo, ki jih že izza dolgih let goji do svojega varovanja, kakor bi pač najprimernejše hoteli imenovati njegovo glasilko. Mnogo zaslug ima ta naš mož. In na mnogoterih poljih se je izkazal navdušenega, vstrajnega in vespretnega delavca! Kedo ne pozna njegovo vspricho velikanskih težav in v je delo in delovanje za ustanovitve našega vseučilišča? Koliko truda in dela je položil marljivo slavljenec na oltar političnega razvoja in napredka našega, tedaj teptanega slovenskega naroda? S kako vneto je pomagal nepozabnemu svojemu prijatelju dr. Ivanu Tavčarju v boji zoper celo vrsto smrtnih sovražnikov našega prepoda in njegovega vstajenja! In iz vsega srca mu čestitamo mi in mu čestitajo vsi njegovi prijatelji na najlepšem uspehu, na remekdelu njegovega življenja in borenja, na uspehu slovenskega vseučilišča in njegovega rojstva. In okrog tega veleuspaha se vije nezvenljiv venec posebnih, očetovskih zaslug za list »Pravnik«. Redko slavlje! Pridužimo se mu z velikim veseljem tudi mi, kajti tudi našemu listu je posvetil le-ta mož obilnega dela, obilo svojih moči in krepko, zavedno in zelo izkušeno svoje — pero. Najlepša pri tej slovesnosti pa naj mu bude pač zavest, da je vedno storil vse, kar je bila njegova dolžnost in kar je sploh storiti mogel. In ta redko komu usojena zavest, naj bude našemu slavljenču dr. Majaronu tudi prvo in najlepše plačilo vsega slovenskega naroda.

— Dr. Korošec na Gorenjskem. Včeraj je dr. Korošec imel konferenco s svojimi somišljeniki v Radovljici. Utrjeval jih je v radičevem federalizmu in jih pripravil za ujedinenje s »papeškim Rimom«.

— Ali republika ali monarhija? Skoro neverjetno se zdi, da so se slovenski klerikalci pridružili tudi republikanskim aspiracijam Radičevim. Nečemu teoretiški razpravljanju o vprašanju, katera državna oblika, monarhistična ali republikanska je boljša in popolnejša — monarhistični absolutizem je itak že povsod premagan in v konstitucionalnih državah ima vladar po ustavi zelo malo predpavic ter v bistvu le reprezentacijske naloge. Vsekakor ni absolutno nobenega poudarka, da bi Slovenci nastopali proti monarhiji, najmanj pa proti naši vladajoči kraljevski rodbini, ki je izšla iz prostega srbskega naroda, ki je zvesto delila z narodom vse težave in trpljenja, ki je bila sodeležna mučeništva v svetovni vojni. Srbi so upravičeno ponosni na svojo kraljevo rodbino, in mi, njih bratje, Slovenci in Hrvatje, naj ručemo proti nji? Mi, ki smo tisočletja zdihovali pod tujo dinastijo, ki ni nikdar imela umevanja za naše narodne težnje, nikdar srca za naše trpljenje. In vendar je opeval Koseski udanost tej tuji dinastiji: »hrast se omlaja in hrib, zvestoba Slovincu ne gane«. A kdo je bil bolj bicantinski napram nji nego naš klerikalci? Pa ugovarjal bi kdo, prejšnja dinastija je bila katoliška, in zato so ji bili udani, sedanja je pravoslavna in zato se opaža preemba v mišljenju. Našim tzv. konservativcem so bili oni iz Nemčije vedno učitelji in uzorniki. Na Nemškem je zavladala — kot vrbhova med množicami malimi dinastijami, tem smešnim srednjeveškim ostankom, s katerimi je vojna pomelala — Hohenzollernska protestantska dinastija. In vendar so ji ostali vedno zvesti in udani tudi katoliki, nikdar niso varili in spletkarili proti nji, dasi so imeli zelo hude kulturne boje s katoličanki zelo sovražno Bismarckom, katerega je držal in ščitil cesar Viljem I. Takrat se je omejevala verska svoboda, so se tirali duhovniki v ječe — a katoličarji se ni buni proti protest. dinastiji. — A pri nas? Ali ne vlada popolna verska svoboda?

Srbi bi gotovo ne pristali na republiko, in zato, da bi se napravili večji prepad med sloven. in hrvatskim ter srbskim narodom, si je posteklavo zloba izmislila, da se naj izklastvijo za republiko ter tako zanetijo novo iskro spora in prepira. Ali bi bili kaj na bolem? Ali ni bolje, da imamo nad strankami stoječo, ugledno narodno dinastijo — nego da se vsakrat par let vzbuja

strasten boj za prezidenta? Pa bo kdo rekel, saj nečemo, da postane država republika, Srbi naj obdrže vladarja — mi postanimo ljudovlada in stopimo z vami v federativno zvezo. Taka ideja se more roditi le v povsem fantastični konfuzni glavi, ki nima nobenega zmišlja za realnost, za možnost in uspešnost, ter je tako absurda, da o nji niti ni vredno govoriti. Naša življenska potreba in zato naša odločna zahteva je, da smo in ostanemo ujedineni v eni sami, močniti jugoslovenski državi. Ker je velika večina te države srbska in pravoslavne vere, je umevno, da načeluje tej državi vladar iz srbske in pravoslavne dinastije. To je tako naravno, kakor je bilo naravno, da je v Nemčiji bil protestantski cesar, ker je bila večina Nemcev protestantov. In če so se nemški katoliki morali brezpogojno ukloniti temu principu, bo treba tudi pri nas poskrbeti, da naši klerikalci ne bodo več slepomišli s svojim republikanstvom, ki ni zraslo na slovenskih tleh. Ako ne bo šlo z ognjilom, pa s silom!

— Klerikalci suvereno prezirajo zakon! Kolikor smo informirani, je pristojna oblast pravočasno opozorila mestno županstvo z ozirom na to, da je bila na dnevnem redu zadnje občinske seje tudi točka »volitev novih članov v mestni šolski svet«, da funkcija določa starih članov v tej korporaciji še ni potekla, da torej občinski svet nima pravice v to korporacijo pošiljati nove zastopnike. Župan je bil glede na to obvestilo moralno obvezan, da dotično točko odstavi z dnevnega reda. Tega pa ni storil, marveč se je postavil suvereno nad obstoječi zakon ter dal izvesti v nasprotju z zakonom volitve v mestni šolski svet. Da pokaže državni oblasti vse svoje preziranje in neuváževanje, ni smatral niti za potrebno, da bi dal v seji prečitati dotični uradni dopis. Klerikalno-komunistična koalicijska v občinskem svetu ljubljanskem se torej postavlja na stališče, da zanjo obstoječi zakoni sploh ne veljajo in da nimajo nanašajo državne oblasti nobene ingerence. Podžupan dr. Stanovnik je v svojem govoru posebno naglašal, da klerikalno-komunistični večini v občinskem svetu zakon ni nič mar in da hoče preko zakona uveljaviti svojo voljo. Radovedni smo, kaj poretč k tej renitenci, da ne rečemo naravnost — upor u vlada. Ali bo trpela takšen nastop, ali bo dovolila, da se na tak način uvaia boljševev in javne korporacije. Mnenja smo, da mora z vso energijo varovati svojo avtoriteto in klerikalni gospodi pokazati, da še ipak ni prišel čas, da bi rastla klerikalna drevesa do neba.

— »Slovenec« nas je ta teden zopet obdelaval na žive in mrtve. Tako rekoč — vsak dan je spustil nekaj »žganin« kapljic ali kapelj. Prava in znana kronična bolezen se je prišla njega ali tistih, ki se v njegovi redakciji tepejo za vse to žalostno očetovstvo in avtorstvo. Kdo naj jim pomaga zoper ta »delirium tremens«, ki so se ga nalezili pri teh svojih na široko popisanih sprehodih in obiskih po čudno smrdljivih beznicah? Tudi so jim začeli sedaj — kakor vidimo in beremo — rogoviliti po zmedenih glavah znanih kostanj šolskega drevoreda, katere smo jim pred kratkim poklicali v njihov avstrijski spomin in mentaliteto. In usoda njihovega daleč ne doseženega vzora jim skače po glavi! Od tistega časa sem postajajo vse te halucinacije vedno sumljiveše. Ali pa naj bo to »šnopsarsko« pisarenje — priprava z gromom in bliskom napovedani katoliški shod, na to rimsko-patriotično in internacionalno »koncentriranje«. Predlagamo, da se že danes imenuje naš krti preganjalca za »Slovenca« za poročevalca o katoliškem spiritizmu in humorizmu in njihovih — uspehih. Torej — le naprej!

— Zdravstvena predavanja. Zdravstveni odesk za Slovenijo v Ljubljani pripravila javna ljudska zdravstvena predavanja na podlagi kinematografskih slik s lastnim kino-aparatom. Različne bolezni se čezdale bolj širilo med ljudstvom čim bolj se razvija industrija in obrt. Prvo mesto med vsemi zavzema letika, ta ljudska kuga moderne časa. Pa tudi spolne bolezni in vse vrste drugih nalezljivih bolezni kužijo in ugonabljajo velik del prebivalstva. Vse varnostne odredbe, ki jih zdravniki in oblasti odredajo, nima in ne bodo imele uspeha, dokler ne bodo naše razumevanje med ljudstvom. Kajti največješji čimniti pri vseh odredbah za omejitve razširjanja teh ljudskih bolezni je ljudstvo samo. Če ono razume, zakaj se predpisuje tako in ne drugače, zakaj se n. pr. v zaprtih prostorih ne sme pljuvati na tla, bo to tudi izvrševalo. Če pa tega ne umeva, se mu zdi vse le sekatura in prazno besedičenje. Vzbudivi med ljudstvom razumevanje za javno zdravstvo, za varnostne predpise zdravnikov in oblasti, je mogoče le s sistematičnim poukom. Cim prele se začne s tem poukom, timbolle. Že otroka, ko shodi, je treba učiti čistote, nadaljevati je treba pouk o zdravstvu v šoli in potem v javnem življenju. Uspehi bi pri tem sigurno ne izostali. Marsikaj se je v tem oziru že storilo, pa žalobno se vedno ne zadosti, manjka delavcev in sredstev. Zdravstveni odesk si je stavil v program posvetiti vse moči prosveti ljudskega zdravja, prirejati

v vseh krajih poučna zdravstvena predavanja s slikami na lastne stroške. Zaveda se ogromnega dela, ki ga čaka, pa s sistematičnim in vztrajnim delom ter s pomočjo oblasti in posamičnikov upa to izvršiti. Posebne pozornosti potrebujejo industrijski in obrtni kraji, ki so na bolj ogrojeni, ker vladajo slabe socialne razmere in je zbog tega pouk tem na potrebniji. Načrt za organizacijo predavanj je že izvršen, podrobna organizacija se bo vršila sproti. Za ljubljansko okolico na primer je predvideno trideset krajev, kjer naj bi se predavalo. V vseh teh krajih prevladuje delavsko ljudstvo, tu mali obrtniki in kmetovalci. In ti so predvsem ona zemlja, kamor naj pade seme in vzklile! Pozivam vse, ki vam je blagor naroda na srcu — in blagostanje naroda je nemogoče brez njegovega zdravja — da ob času ko bode naznanjeno predavanje za vaš kraj, skrbite za dobro udeležbo.

— Prireditev Kola. Kolo jugoslov. sester, ki priredi danes v soboto, zabaven večer, je slišalo začudeno vprašanje: »Kaj samo velikonočno pecivo se bo dobivalo?« Da potolažimo vsestransko pomeno, da se prodajala tudi okusna gnat, preskrbljeno pa bo vsestransko tudi za plačo. Abstinenci in ljubitelji dobre kapljice vsi, bodo zadovoljni, zadovoljna bo pa tudi naša mladina, ki se bo lahko malce zavrtela, saj bo godba poskočna in prostor se tudi kmalu naredi. Oeslo Kola za to prireditve je nuditi vsakemu nekaj. Le pridite in videli boste, da bo res tako! V soboto torej vsi v Narodni dom!

— Jugoslovenska števila »Prager Presse«. Za Veliko noč je prška »Prager Presse« izdala posebno razširjeno izdajo ter jo posvetila Jugoslaviji. Številka, ki je tehnično izredno dobro pogodena, prinaša temeljite prispevke odličnih jugoslovenskih politikov in znanstvenikov. V posebnem uvodniku razpravlja naš odpravnik poslanstvih poslov v Pragi, Branko Lazarevič, o čisto slovaški-jugoslovenski oziroma, v katerem podaja glavne smerice dosedanjega sodelovanja obeh narodov. Prav leno naglašal, kako je v sedanjih svetovni krizi gospodarska, kulturna, socialna, politična in vojaška solidarnost veliki in nujni necessarium češkega in jugoslovenskega naroda. Beogradski univ. profesor Stanjević je napisal izredno sliko o nastatku jugoslovenske države. Po vsakih in je razprava pravi hiser jedrnatega pregleda naše svetlosti in državne samosvojstva. I. Auerhahn poroča o Čehoslovaki v Jugoslaviji. H. Wendel in Jan Herben pišeta o Masaryku in Jugoslovenih, posebno še o vplivu prezidenta na jugoslovensko mladino. Njegov realizem je mnogo pripomogel k pomiritev hrvatsko-srbskega spora, mladina se je pa zanesla z novimi, etičnimi političnimi idejami. VI. Dvornikovič podaja pravico o intelektualni kulturi Jugoslavije, želeč da se nekoč jugoslovenski narod povzpne do kulturne enotnega činitelja v Evropi. Zanimivi so spomini Vatroslava Jagića, nestorja slovaške filozofije. O kulturni vzajemnosti med Čehi in Jugosloveni razpravlja praški univ. prof. Bidlo. List prinaša nadalje odlomek govora Jovana Cvijića o kr. srbski akademiji znanosti. Slodiijo temeljite gospodarske in tiskoprometne razprave Lazareviča, Ručinskega in Andrejke. Milan Čurčin piše v daljšem podlistku o Mostovici. Končno prinaša list nekaj prevodov iz jugoslovenske književnosti. Zastopani so pisatelji Vojnović, Cankar, Gruđen, Dučić, Klanič. Ne dvomimo, da je številka napravila na Čehkem kar najlepši vtis, in da bi priporočila k boljšemu poznavanju jugoslovenskega naroda, njega politike in kulture. Pri tej priliki bi pa radi naglasili, naj naše znanje ministrstvo končno organizira ino zemsko propagando, da se Evropa seznanj z nami in nas po naši vrednosti, politični in gospodarski, začne bolj spoštovati kakor doslej. Poleg posebnih idej naj se podnirajo pregledne publikacije o naših pokrajinah in njihovi gospodarski strukturi. — Kdaj se mi revanširamo praškemu tiaku za to velikonočno darilo?

— Nagrade finančnim stražnikom. Finančni minister je izdal naredbo, da imajo finančni stražniki pravico do nagrade za zaplenjene tihotapske predmete in sicer do ene četrtine denarja ali do ene četrtine od cene zaplenjenega predmeta, ko se ta proda na dražbi.

— Zvišanje nekaterih telefonskih pristojbin. Ministrstvo pošte je zvišalo nekatere telefonske pristojbine glede inštalacije in naročnine. Inštalacija velja za vse naročnike po 1200 Din, samo za one, ki so navedeni pod točko 1) čl. 11 telef. pravilnika, velja še nadalje 300 Din. Naročnina na telefone v privatnih stanovanjih itd. (točka g) čl. 11 telef. pravilnika) se zviša v Ljubljani in Mariboru od 500 na 720 Din na leto, v drugih krajih z več kot 10 naročniki pa od 400 na 500 Din. Poleg teh so se zvišale še nekatere druge pristojbine. Za stare naročnike velja povisek od 1. julija t. l. za nove pa od 1. marca t. l. naprej. — Ali ne bo konca teh neprestanih povikov pri telefonu, ki je tako drag kakor v nobeni drugi državi? Drugod skrbje, da so občila vedno cenejša in vsakomur dostopna, pri nas pa jih tako dražje, da se jih bodo nazadnje mogli posluževati samo še milijarderji.

— Zakaj ni v Ljubljani lastavice. Pišejo nam: Lastavice ni v Ljubljani zaradi kavk, ki so se poslednja leta v našem mestu silno razmnožile. Znano dejstvo je, da kavka rada stiče za pitčimi gnezdi in pile jaja ter tako pokonečuje pitčji zarod. Vsi manjši pitčji, med njimi tudi lastavice, imajo silen strah pred črno nasilnico. Kavka je torej prejši škodljiva kakor koristna ptica. Zato smrt kavk, da se bo v našem mestu nastanila lastavica, ki ne napravi človeku niti najmanjše škode, pokonča pa neizrečeno mnogo škodljivca mrčesa. Poleg vsega tega ima lastavica ugoden glas, kavka pa grdo vrčeti. V Zvezdi bi nas še veliko bolj razveseljevali s svojim pitčim čimkovic, ako bi imeli mir pred kavko, ki se rada drži po ondutih konostih in jim izplja jaja. Ako hočemo v resnici kaj storiti za svoje priljubljene pevce-kritalce, ni dovolj, da jim potresamo pozorni kraljini drobiti, ampak

moramo varovati tudi njih zarod. Na bodo torci nad Ljubljano poletavale in šebetale lastavice, po parkih in vrtih se vse bolj prepevale ptice — pevke, moramo iz Ljubljane prepediti zopne kavke. Torej lovci na kavke, pozdravljeni nam!

— Celjskim naročnikom! Ker smo v ojašanem našim čitateljem v Celju, ustanovili istotam podružnico, prosimo naročnike, da plačajo naročnino samo tam in ne po položnici v Ljubljano. Naročnina se pobira potom raznašalke vsakega prvega za prihodnji mesec vnaprej, in stane za Celje Din. 12.—. List pride zvečer ob 9. uri s pošto. Tisti naročniki, kateri imajo večna vrata odprta do 10. ure zvečer, lahko dobijo list še isti večer, in naj to javijo podružnici, istotako gostilne. V slučaju, da katera stranka lista do 9. ure dopoldne prih. dne ne dobi, ali ga sploh ne dobi, prosimo, da se to javi podružnici.

Uprava »Slov. Naroda« v Ljubljani.

— Umrl je v Celju g. Josip Ekschlagar v 27. letu starosti.

— Požar v Celju. V petek 6. t. m. zvečer proti 6. uri je nenadoma izbruhnil požar na podstrešju hiše trgovca Iv. Ravnikarja na Kralja Petra cesti. Zgorela je cela streha in se zrušila. V nevarnosti so bile sosednje hiše in trgovine in se je bilo bati, da se vnamejo vsled prevelike vročine. Prihitele su požarne brambe in vojaštvo, katerim se je po poldrugournem naporu gatenju posrečilo lokalizirati požar in odstraniti pretečo nevarnost. Škoda znaša mnogo tisoč dinarjev, katera je deloma krita z zavarovalnino. Ogenj je nastal naibže pri dimniku, gotovega vzroka nastanka požara pa se ne ve. Nesreča se pri gašenju ni zgodila s takšno.

— Antifalkoholna razstava se vrši v nedeljo dne 8. aprila v mestni osnovni šoli. Razstava je odprta od 8. do 14. — V torek 10. aprila ob pol 8. zvečer se vrši v trgovski šoli antifalkoholno predavanje: »Hroničen alkoholizem in degeneracija s posebnim ozirom na degeneracijo spolne zledeze«. Predava s pomočjo skloptikona med. Fedor Miklič. Vstop prost.

— Unčovanje miši in podgan. Pri okr. glavarstvu v Celju se dobe od uradnih urah vsak dan učinkovite sveže kulture bakterij za uničevanje domačih in poljskih miši v prelskusne namene brezplačno. Učinek je tak, da treba le eno žival okužiti in ta okuži vse druge, da poginejo. Bolezen ki se na ta način prenaša na miši ni prenesljiva na druge domače živali tudi ne na človeka in je popolnoma nevarno. V kratkem se bodo tudi dobile bakterije za uničevanje podgan.

— Žrtve velikonočnega streljanja. V Ritzoznju pri Slov. Bistrici je kovaču Ivanu Frerjerju možnar raztrgal desno roko. — V nedeljo se je pa ponesrečil pri streljanju Karol Spaner, monter v elektrarni na Fali. Strel mu je raztrgal levo nogo pod kolonom. Oba sta bila prepeljana v mariborsko bolnico.

— Beg kaznjencev. Iz zaporov mariborske kaznilnice sta pobegnila od dela na vrtu v torek popoldne dva kaznjence. Na nepojasnen način sta prenilila okove in pobegnila v smeri proti Sv. Miklavžu. Straža je enega prišla. Drugi, po imenu Manoljo Matovič, je izginil v gozdu.

— Arcaclia madžarskih vohunov v Volvodini. V Novem Sadu so bile aretirane tri osebe, ki so vohunile v korist Mađarske.

— Prvi april v Pragi. Običajne šale, ki si jih ljudstvo dovoljuje 1. aprila so tudi v Pragi vzbudile letos veliko smeha. Razširila se je namreč vest, da se je vodovod pokvaril in da na velikonočni ponedeljek ne bo tekla voda. Posledica je bila skrb prebivalstva, ki je v nedeljo napolnilo z vodo vsa domača posoda. Seveda je voda tekla tudi v ponedeljek in gospodinjne so prepozno spoznale, da so postale žrtve prvopriliske šale. V veselje družbi je neki seljak pozno zvečer izrazil željo, da bi se rad peljal z avtomobilom. »To je lahko«, so mu odgovorili navzoči. »Pokličite po telefonu šte. 3666 in naročite avto, ki vam bo v najkrajšem času na razpolago.« Seljak je odhitel k telefonu. Halo, centrala! Daite mi 3666! Kdo tam, se je čulo kot po navadi. Tu je mestni zavod za umobolne. Sličnih dvotipov je bilo še mnogo.

— Otvoritev telefonske centralne v Obrovcu. Poštno ravnateljstvo v Splitu javlja, da je bila dne 23. febr. t. l. v Obrovcu otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za medkrajevni promet z omejeno dnevno službo (L).

— Razpisna pošta. Odpravniška služba pri pošti v Tuzi (III/2) je razpisana. Prošnje je vložiti v 14 dneh.

— Altra Hacker & Komp. Dne 4. marca 1923 smo poročali, da je med drugimi upniki h konkurzu firme Hacker & Krausz v Trstu prijavila svojo terjatve tudi firma Pišcher & Klein v Zenti vsoto 3.000.000 kron in 95.000 lit. Kakor nam poroča ta tvrdka, ta trditve ne odgovarja resnici, ker firma Pišcher & Klein nima in tudi ni prijavila nobene terjatve.

— Koncert v hotelu Tivolu. V nedeljo dne 8. aprila 1923, od 13. do 19. ure. Godba dravske divizije. Vstopnina prosta. Se priporoča Vekoslav Dolničar.

— Kina Matica predvala od 8.—13. aprila senzacijsko dramo v dveh delih »Leteti avto«. V glavni vlogi svetovnoznani Harry Piel. Borba med Pielom in velikomestnim zločincem se razvija do skrajnosti in je polna burnih in pretresljivih prizorov. Največja senzacija tega filma je umetniško tehniška stran in naravnost virtuozne sposobnosti Harry Piel. Od 14.—16. aprila znana dramatičnija dela »Manica pot v nebesa« po motivih Gerharta Hauptmanna.

— Koncert dravske godbe se vrši danes v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. uri Vstop prost.

— Usmiljenim srcem. Volni invalid, ki se nahaja v težkem gnetnem položaju in so mu te dni med vožnjo iz Zagreba ukradli zadnji denar, apelira na plemenita srca, da mu priskočijo v skrajni bedi na pomoč. Pečal se je dosedaj v Zagrebu s prodajo slik in predstavljal boho hčer in dva

nedorasla otroka. Ostal je brez sredstev tako, da je ogrožena tudi njegova družina. Darila naj se pošiljajo na naslov: L. Markič, pekar, Cerkvena ulica.

— Zakonske ljubeznivosti. Pred kratkem smo poročali o Katarini Hafner, da je svojemu možu pogrela posteljo s krompom. Stvar pa je bila drugačna. Mož je prišel natkan domov in je napadel ženo. Ker se mu je žena skrla, se je spravil nad svojega lastnega sina in ga poškodoval z nožem na tilniku. Divjal je tako, da je morala žena po stazniku, ki ga je končno ukrotil.

— V kavarni Centrala. danes in vsaki dan koncert, vstop prost. Začetek ob 21. uri. Za obilen obisk se priporoča Stefan Miholič, kovinar.

— Telesno zaotile. Profesor Bamberger, soisatelji naše knize srčnih boleznih, je doznal, da je grenčica »Franz Josefa« izborna odvajilo.

Dopisi.

— Iz Stične na Dolenjskem. Letni smeni na veliki četrtki je bil tukaj še dobro obiskan. Vreme je bilo zelo lepo. Pocerčali pa smo obilico goveje živine, kaliti ta je že večinoma razprodana ali pa lo rabl kmet za svoje domače potrebe. — Na veliko soboto ob 6. uri zvečer smo slovesno praznovali Vstajenje. Dolga procesija se je vila iz cerkve pod vodstvom S. g. patra priorja — regens doktorja Avgusta mimo šole. Gociškovci in Zorčevci trgovine ter se zopet vrnili v cerkev. Pri procesiji je dokaj lepo svirala godba tukašnih diakov nižje gimnazije pod vodstvom S. g. patra Teobalda. Domači pevci in pevke pa so pele velikonočne pesmi. Zvečer, kakor tudi na oba velikonočna praznika, smo slišali v cerkvi, ki je odsevala v leni elektriki luči, kal leno petje, spremljevanje z orglami in godbo. Novi zvonovi pa so pritrkavali, da se je slišalo daleč na okrog. — Prazniki pri krasnih spomladanskih dnevih so mirno minili. Mladina je na velikonočni ponedeljek veselo račala in plešala, a »starina« so gostovali ob požirku dobre božje vinske kapljice. Na belo nedeljo, 8. t. m. se bo vršil tukaj ob 3. popoldne koncert ljubljanske »Glasbene Matic« in sicer v društvenih bralnici. Vstopnina je 4. 3. in 2 Din. Sporred koncerta je bogat in obkiren ter obeta mnogo užitka in številni obisk. Z ozirom na dober namen tega koncerta in nenavadni užitek umetne glasbe, je pričakovati množabno udeležbo. O izidu in uspehu koncerta bomo poročali pozneje.

Juljska krajina.

— Iz Podbrda, Kr. financarji so se postavili gozda nekakega posestnika brez vsake dovoljenja, sekali drva ter odvažali, ne ve se ali za njih lastno rabo ali pa celo za prodajo. Slučajno jih je lastnik gozda zasledil pri sekanju — opozoril jih je, da je gozd njegova last ter da naj zapuste takoj gozd, ker drugače se začne do kr. karabinerjev. Kr. financarji pa se niso zmenili za opozoritev lastnika — marveč so krali naprej. Po končanem delu naložili so drva in obnem lastnika, seveda zvezanega. Prišedši v finančno stražnico so lastnika gozda dobro pretepli ter ga popostili z ricinovim oljem ter na to izpustili; rekli mu, da naj jih drugič ne ovira pri delu, ker mu bodo drugače še hušjo pokoro naložili. — V neki dobro znani gostilni v Podbrdu je neki domači fant igral harmoniko. Med drugimi gosti se je nahajal tudi kr. karabiner, ki se je ob zvokih muzike prav dobro počutil ter pridno napajal z vinom. Naganjal je venomer godca, naj zaigra kak nov valček. Ker je bilo že pozno ter se je fantu neumno zdelo igrati v čast lastnemu analfabetu — je hotel lokal zapustiti s pristavkom, da mora domov. Na priogovarjanje karabinerja naj še nadalje igra, da odgovarja on, čeprav je pozna ura, je domačin odgovoril v šali, da ni plačan, ergo tudi ni obvezan igrati. To je zadostovalo vročernvemu kalabrežu, dvignil se je s sedeža, kakor bi pilčl gad, zapustil lokal ter še predno je fant zapustil gostilno, se vrnil, ter pripeljal seboj še dva kr. karabinerja — aretirani fanti ter ga odvedli v stražnico, kjer so ga neumljeno pretepli, ter mu dali piti lastno vodo. Da to odgovarja resnici, naj vam služi tole dejstvo: Po izidu »Gor. Straže« so financarji s karabinerji vse izšle »Gor. Straže« v Podbrdu, kakor tudi v bližnji Podbrda konfiscirali, boječ se, da so ti dve nasilisti obkavljeni v časopisu. — Gorica: Že od nekdaj je bila v Gorici navada igrati tom-bolo po gostilnah za časa praznikov, tako tudi letos. Dobitki so razdeljeni n. pr. kokaš, petelin ali celo kapun. — Srečo je imel mladenič Jak. Lovrenčič (iz dobro znane gorške slov. družine) z dobitkom petelina. Zareč od veselja je stekel v kuhinjo ter prosil gospodinjno, naj mu da nož, da zakolje ravnokar dobljenega petelina. Držeč v roki nož, odpravi se takol v lokal križev veselo, da mu le zadnja ura odbila. Nesreča je hotela, da so vstopili karabinjerji, prišli mladeniča za roke ter ga aretirali, češ da hoče nekoga zaklati. Nič mu ni pomagalo dokazovanje, da je smrt namenjena petelinu. Tudi ostali gostje so obrazilili karab. vso zadevo. Zastonj, moral jim je slediti. Med potjo pa se je hotel mladenič rešiti z begom, kar pa se mu ni posrečilo. Poplačal je svoj polzus s smrtjo: začel so ga pretepati ter napol mrtvega dovedli do zapora, kjer je po par urah za zadobilni udarci umrl. Pokopali so ga, ne da bi obvestili obitelji. Po poverbu mladeniča, so sporočili rodbini, da se je mladenič s tem, da je skočil skozi okno, končal življenje.

— Razne prireditve, kakor tudi delovanje nekaterih društev n. pr. G. S. O. Gorica le obustavljeno pod prejšnjo, da go-Mo Jug. propagando.

— Palizem se vedno bolj širi med namimi ljudmi — posebno v Brdih na Krasi. Človek ni varen nikler, prazni se mora svojih lastnih ljudi. Gorle onim, ki se predrelo kritičnosti fazizem, čaka in aretacija in batine, ki so večkrat usodne. Prednji voine odškodnine se ne izplačujejo, baje le to vzrok, da se družini n-ši ljudje s finisti, misleč da pridejo tako do vojne odškodnine.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

BOLGARSKA PROTI MAKE- DONCEM.

Bolgarska pričela z akcijo proti makedonskim dostavljajškim.

— Skopje, 7. aprila. (Izv.) Po poročilih iz obmejnih krajev in iz Bolgarske so bolgarske politične oblasti že pričele z energično akcijo proti makedonskim četašem, v obmejnih krajih so bolgarski orožniki aretirali že več makedonskih četnikov. V nekaterih bolgarskih vaseh je prišlo med bolgarskimi orožniki in četniki do spopadov. Glavni odbor makedonskih organizacij v Sofiji ni protestiral proti akciji.

TRGOVINSKA POGODBA MED ITALIJO IN AVSTRIJO.

— Dunaj, 7. aprila. (Izv.) Kakor javlja »Neues Wiener Journal«, bo v torek, 10. t. m. podpisana trgovinska pogodba med Italijo in Avstrijo.

BOLGARSKI POSLANIK TODOROV ODPOTUJE V RUSIJO.

— Sofija, 6. aprila. (Izv.) Sedaj je gotova stvar, da bo dosedanji poslanik v Beogradu Kosta Todorov premeščen. Poslanik Todorov biva že dalj časa v Sofiji ter se pripravlja za pot v Rusijo. Od bolgarske vlade je določen za šefa bolgarske misije pri sovjetski vladi v Moskvi.

RESNI PROTIŽIDOVSKI NEMIRI V VARŠAVI.

— Berlin, 7. marca. (Wolff.) Iz Varšave prihajajo poročila o resnih protižidovskih nemirih. Povodom velikega protestnega zborovanja na Gledališkem trgu so množice porabile priliko, da so demonstrirale proti Židom. Studentje in radikalni elementi so odkorakali v židovsko četrt. Več oseb so pretepli. 30 do 50 oseb je bilo ranjenih. Proti večeru so temni elementi izrabili priliko, da so več židovskih prodajalnih openili. Demolirali so tudi ponekod stanovanja. Situacija je pozno na večer postala zelo kritična. Končno se je infanteriji in ulancem posrečilo upostaviti popoln mir.

ORIENTSKA MIROVNA KONFERENCA.

— Pariz, 6. aprila. (Izv.) Očividno je sedaj 15. april določen za ponovni sestajek orientalske mirovne konference v Lausanne.

VELIK POŽAR V SLAVON- SKEM BRODU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Slavonskega Brodu je včeraj ponovno izbruhnil velik požar v državni tovarni za železniške vozove. Škoda znaša preko deset milijonov dinarjev. To je v kratkem času že drugi velik požar v tej tovarni.

ZRAČNA POSTA MARSEILLE BEOGRAD-CARIGRAD.

— Dunaj, 6. aprila. (Izv.) Včeraj so se pričele konference med zastopniki Bavorske in Avstrije za upostavitve zračnega prometa na črti Marseille — Budimpešta — Beograd — Carigrad oz. Bukarešta. Bavorsko zastopajo ministrski predsednik Milling, minister trgovine in minister financ. Vsi trije so se včeraj z aeroplanom pripeljali s Monakovega na Dunaj.

— Dunaj, 6. aprila. (K. B.) Bavorski ministrski predsednik Milling se je s spremstvom izkrcal ob 11.40 dopoldne v Aspernu iz aeroplana. Nazaj se odpelje bržkone jutri dopoldne.

DRAGINJA NA DUNAJU.

— Dunaj, 7. marca. (Izv.) Na živalskem trgu so cene horendno poskočile. Za kg telatne je treba plačati 50.000 K. Tudi cene govedini se dnevno dvigajo.

Visoke kazni valutnim špekulantom v aferi Hacker.

CELOKUPNA SVOTA KAZNI ZNAŠA 5.740.000 DINARJEV.

Po poročilih iz Beograda je generalni inšpektorat ministrstva financ predložil finančnemu ministru obširno poročilo o rezultatih preiskave, ki jo je vodil v Zagrebu radi afeze Hacker & Komp.

Na podlagi tega poročila je finančni minister izrekel sodbo, s katero je raznim špekulantom z valutami naložena velika denarna kazen. Obsojeni so: Oto Wlasny, ravnatelj Hrvatske eskomptne banke na 300.000 dinarjev, Vilko Schön, borzni disponent iste banke na 300.000 dinarjev, Milan Lichtenberg, borzni disponent iste banke na 300.000 dinarjev, Arnold Diamant, disponent iste banke na 300.000 dinarjev, Mirko Lederer, ravnatelj Hrvatske eskomptne banke na 150.000 dinarjev, Dragotin Fischer, ravnatelj iste banke na 150.000 dinarjev, Artur Gvozdanović, ravnatelj iste banke na 100.000 dinarjev. Na 300.000 so bile dale obsojene naslednje tvrdke: Sinovi Jakoba Brunera v Zagrebu, tvrdka Adler & Bickler, tvrdka Schreger & drug, tvrdka Schwarzenberg & Stern, tvrdka Franjo Glanzmann, tvrdka Marko Schlesinger, tvrdka Textil d. d. tvrdka Coloniale. Trgovatko prometno dioničko društvo, Lavoslav Schwarz, borzni mešetar. Na 200.000 dinarjev tvrdka Fischer & Pollak, na 150.000 dinarjev Albert Bier, na 100.000 dinarjev Edo Gelb & Komp. Okoli deset ostalih tvrdk je bilo dale obsojenih na globo od 5000 do 50.000 dinarjev. Celokupna naložena globa znaša 5.740.000 dinarjev. Za sedaj so kaznovane samo tvrdke v Zagrebu, na vrsto pa pridejo tudi špekulante, ki imajo svoj sedež v Sloveniji in v Vojvodini.

Borzna poročila.

— Zagreb, 7. aprila. (Izv.) Danes borza ni poslovala.

— Curih, 7. aprila. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 5.40, Berlin 0.0253, Amsterdam 213.85, London 25.43, Pariz 26.—, Milan 27.10, Praga 16.275, Budimpešta 0.1225, Varšava 0.0135, Dunaj 0.00765, avstr. šig. krone 0.0078, Sofija 4.15.

— Trst, 6. aprila. Zagreb 20.15, Berlin 0.097, Praga 60.25, Pariz 133.—, London 94.—, Newyork 20.—, Curih 368.—.

Društvene vesti.

— Kolo Jugoslov. sester vabj na obč. zbor, ki bo v ponedeljek zvečer ob 8. uri v Mestnem domu. Dnevni red: Nagovor predsednice, poročilo tajnice, poročilo blagajničarke, event. nasveti in želje ter volitev odbora. Članice! Vaša dolžnost je, da se udeležite občnega zbora ter razpravljate o morebitnih predlogih in željah.

— Kolo Jugoslov. sester, podružnica Novo mesto, priredi dne 7. in 8. aprila t. l. v Narodnem domu otroško igro s petjem in plesom »Med škrti in med vilami«. Spisal profesor Modrijan. Začetek ob 20. zvečer, oziroma pol 17. popoldne.

— Gremelj trgovcev v Ljubljani ima redni občni zbor v četrtek, dne 12. aprila 1923 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Dnevni red: 1. Pozdrav na čelnikov. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo o delovanju Gremelja v letu 1922. 4. Računski sklep za leto 1922. 5. Proračun za leto 1923. 6. Služajnosti. V slučaju nesklepnosti se vrši eno uro pozneje ravnotam s istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Proti onim članom, ki se ne bodo udeležili občnega zbora in se ne zadostno opravičili, bo načelstvo postopalo v smislu § 24. grem. pravil. Načelstvo.

— Tečaj za obrtno knjigovodstvo v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti kraljevine SHS v Ljubljani namerava prirediti v juliju-avgustu 1923 tečaj za obrtno knjigovodstvo v Ljubljani, ki bo trajal vse delovne dni ob večernih urah. Ker je za ta tečaj je nekaj mest prostih vabi Urad za pospeševanje obrti, da obrtniki-molstri in pomočniki prijavijo svojo udeležbo takoj, najkasneje pa do 1. maja in sicer ustmeno ali pisмено v pisarni urada, Dunajska cesta št. 22, da dobe prilavne listine in izpolnitve.

Poizvedbe.

— Odd. Vera Urbay, ki je bila 1. 1916 internirana na Spodnjem Avstrijskem in je od tamkal pisala več pisem, naj pošlje svoj naslov na uredništvo »Slov. Naroda«.

— Našla se je denarnica s manjšo svoto denarja. Polzve se pri Ivanu Miheliču, Lepi pot št. 12.

Razne stvari.

— Zanimiv proces. Londonški list piše o zanimivem procesu, ki ga vodi znana angleška pevska Phyllis Lett proti tovarni za gramofone. Pred 10 leti je pela tej tovarni 19 opernih arij, od katerih je 16 prišlo na ploščo. Reprodukcia je bila precej pomankljiva. V 10 letih je pevska izpopolnila svoj glas in postala slavna. Gramofonske plošče s njenimi arijami so postale zelo popularne, posebno pa one tri arije, ki jih tovarna prej sploh ni hotela reproducirati na ploščo. Slaba gramofonska reprodukcia je škodovala umetniškemu ugledu pevke tako, da v zadnjem času sploh ni mogla dobiti angažma. Zato je vložila proti tovarni tožbo za odškodnino in uničenje slabih gramofonskih plošč.

— Mož s iglami. V Parizu na bulvarju Poissoniere je vzbudil te dni splošno pozornost mož, ki si je zasajal v telo igle. V roke, v noge, krakomalo kamor je mogel je vtikal igle, ne da bi zganil s očesom. Okrog se je zbrala ogromna množica naroda, ki je obudovala to živo blazinico za igle. Ko pa je mož hotel za svojo produkco dobiti nagrado in je začel pobirati s čepico denar, so se vmešali v zadevo stražnik, ki ga je odpeljal na policijo. Pri njem so našli 221 frankov, o katerih je dejal, da so njegov dnevni zaslužek. Nekoliko mesecev bo poteklo, je dejal umetnik komisar in zaslužil bom toliko, da bom lahko živel celo leto in si bom celo privoščil polneti počitek na morju.

— Pravilni grad. Dumajski žurnalista Wittman piše o dvornem bankirju baronu Braunu, ki je začetkom 19. stoletja zgradil v Leobersdorfu grad Schönau in izpremenil svoje bivališče v fantastični, praviljen grad. Nad jezerom v parku se je vzpenjal most z barvnimi mavric, potok, ki je tekkel okrog gradu, pa ni imel mostu. Če je hotel grajski gospod oditi na izprehod, je potegnil za žico in takoj se je razkral ogromni hrast v mnogo kosov, ki so se sami položili čez potok in napravili most. Največje presenečenje pa so povzročale premikajoče se punčke, ki jih je gonil potok. Med njimi so bili moliči menihi, kopačje se nimfe in plesajoči derviši. V parku je bil tudi hram noči: iz zroma in bliska se je prikazovala Hekata, boginja pekla, prestrašila je goste takoj nato pa jih je pomirila z godbo in omamljivimi dišavami. Za te igrace je baron trošil milijone. Neizmerno bogati bankir je postal nazadnje berač in bil je vesel, da je našel kupca, ki mu je plačal za pravilni grad samo neznanoto vsoto. Ta kupec je bil Jerome Bonaparte, bivši vestfalski kralj, ki pa ni imel smisla za te igrace in je vse razbil.

Nesreča japonskega princa. Po poročilih iz Pariza se je japonski princ Pita smrtno ponesrečil med avtomobilsko vožnjo Pariz-Cherbourg. V bližini Periera je avtomobil z vso silo zavozil v drevo. Princ Pita je oblezel na mestu mrtve. Njegovo spremstvo je dobilo težke telesne poškodbe. Poškodovana je prinčeva soproga in njena dvorna dama. Avtomobil je vozil z brzino 125 km. Ponesrečeni princ je bil svak japonskega cesarja.

• Zrakoplovni rekord. Avijatiku Stef. fermannu se je posrečilo pri daljšem poletu doseči povprečno brzino 402 km na uro. S tem je pobil vse dosedanje svetovne rekorde.

• Maks Linder ponesrečil. Iz Nizze poročajo, da se je dni ponesrečil s avtomobilom svetovni komik Maks Linder, ki je znan tudi v Ljubljani. Ko je sam vodil avto po pariskih ulicah, mu je nenadoma priletela mušica v oko in Linder je izgubil vodstvo nad avtomobilom, ki je zdrvel na hodnik za pasante in se prevrnil. Linder je dobil težke poškodbe.

• Vojaške slavnosti v Italiji. Organizacija narodne milice napreduje v Italiji z veliko naglico. V glavnem bo sestojala iz dosedanjih fašistovskih prostovoljcev. 10. aprila se sestanejo v Rimu generalni nadzorniki narodne milice, da poročajo Mussoliniju o stanju organizatoričnih priprav. Pri tej priliki bo spregovoril Mussolini v daljših izjavah o nalogah narodne milice ter o dolžnostih njenih četnikov in voditeljev. 21. aprila o priliki zapisega narodne milice pa se vrše po celi Italiji velike vojaške svečanosti. V Rimu bo pred predstavniki vlade in javnih oblasti defiliralo 10.000 narodnih četnikov.

• Cesar Viljem se misli na spomlad naseliti na otoku Krku v znanem gradu Achilleon-u, ki ga kot plen pograbil — seveda Italijani. O teh ekscitacijskih namenih se sedaj mnogo pisari po Evropi, dasi se svet ne meni več za tega živega mrtveca. Baš radi tega mu Angličani niso poskrbeli za kak otok sv. Helene, kjer je nesmrtni Napoleon ob skalovju in obrežju viharnega morja končal svoje samotne dni in ure. Ali ni huda ironija usode, da se naj nesrečni cesar, oče toliko gorja, naseli sedaj na jedni najboljše točk cele nesrečne Evrope, mesto da bi se preselil kam — recimo — na luno.

— Jezdni odsek telovadnega društva Sokol Ljubljana pozivlja brate ledcece k izpitu v jahanju. Izpiti se vrše v soboto dne 7. aprila 1923 ob 17. uri, v nedeljo 8. aprila ob 8.30 in v ponedeljek 9. aprila ob 17. uri v sokolski jahalnici na Bleiweisovi cesti. Izpit morajo položiti vsi bratje do inclusive 40. leta starosti pred komisijo. Starejši bratje niso vezani na izpit, ker jih komisija sama oceni. Brez potrdila o prestopnem izpitu ni nastopa. — Zdravilo

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSER.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Upokojen uradnik,

52 let star, samec, IŠČE SLUŽBO OB OBČINSKEM TAJNIKA ali kako drugo primerno službo. Govori in piše slovensko, srbsko, nemško, italijansko. — Poizvedbe pod »Upokojenec/3616« na upravo »Slov. Naroda«.

BERSON

**GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE**

ceneje in trajnije se kakor usnena!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“.

Polsladko seno

NA VAGONE po 5 do 10 tisoč kilogramov, 2 Din kg. franco vsaka postaja v Sloveniji, NA PRODAJ. — Naslov pove uprava lista. 3548

Proda se

povsem nov SERVIS za 12 oseb, krasna izdelava; dalje SERVIS ZA KAVO za šest oseb. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3608

Proda se

DAMSKI PLAŠČ iz močne črne rips-avile in OBLEKA iz črne belo pisane Liberty-avile PO UGODNI CENI. Naslov pove uprava lista. 3605

Jadranska banka -- Beograd

Dionična glavica: Din 60.000.000.— Rezerva: Din 30.000.000.—

Podružnice:

Bled, Cavitat, Celje, Dubrovnik, Herceg Novi, Jajce, Jesenice, Maribor, Metković, Mostar, Novi Sad, Ploče, Ruma, Srebrenica, Tuzla, Vukovar, Zagreb.

Amerikanski odlo.

Naslov za brzojane: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
Frank Sakser State Bank: Cortland Street 82, New-York City.
Banca Yugoslava de Chila: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Sprejme se dobro izurjena
pletilka na stroj.
Martin MAHKOTA, Spodnja Šiška. 3606

Dinamo

za 220 V. 9.5 HP SE ZELO CENO PRODA. — Istotakofokaterijska pisca od premilanih staršev. Naslov pove uprava lista. 3613

Reklamni risar

SE PRIPOROČA za vse v to stroko spadajoča dela, in sicer: za etikete, kaligrafije, izdelovanje di-om, ležobne reklame itd. — Dopisi pod »Ema/3592« na upravo »Slov. Naroda«.

Jetika!

Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torka in petka vsak dan v St. Jurju ob južni železnici pri Celju. Citajte njegove 3 knjige o jetiki!

Brivski salon

POSTOJEČ 30 LET, dobro ideo, v najlepšem zdravilišču Jugoslavije, SE PRODA. — Vprašati pri A. Mataniču, Rogaška Slatina. 3588

Ove meblovani sobi

ODDAM (ena velika, druga manjša s električno razsvetljavo), eventualno s souporabo kuhinje; iz potrebe za dobro svetlih mesecev. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3604

Korespondent (-inja),

samostojen, vešč i stenografije, SE IŠČE ZA INDUSTRIJSKO PODJETJE. — Plača dobra, nastop takoj. — Ponudbe pod »Samostojen 3530« na upravo »Slov. Naroda«.

Prostovoljna javna dražba

jedilne sobe

se vrši dne 8. aprila t. l. ob dveh popoldne na Marijinem trgu št. 1, II. nadstropje. 3550

Naprodaj je hiša

V LJUBLJANI, Poljanska cesta št. 13, trinadstropna z vrtnom. — Več se poizve v pisarni odveta dr. D. Majarova v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 12. 3593

Hiša se proda

iz proste roke v Spodnjem Kallju št. 22 s gospodarskim poslopjem (hlev, skedenj, svinjak) vse v prav dobrem stanju. K hiši spadajoči travniki, njive in nekaj gozda. — Poizve se pri Tereziji Sluga, Spodnji Kallju št. 22, p. D. M. v Polji. 3589

12 VAGONOV pred kratkim sekanih
lepih bukovih hlodov

proti takojšnji dobavi NA PRODAJ. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3551

Prodasta se

DVE stari KRANJSKI AVBI in NEKAJ DOBRO OHRANJENIH OBLEK za mlajše gospodično. — Ogleda se lahko vsak dan od 3.—6. ure. Cesta na Rožnik št. 5, pritičje. 3547

DOBRO OHRANJENA lončena peč

zelenkaste barve za sobo, SE UGODNO PRODA. — Vprašati: Večna pot št. 240. 3549

Dvokolesa, motorji,

OTROSKI VOZIČKI, SIVALNI STROJI, PNEUMATIKA NA DEBELO IN DROBNO POCENI. — TRIBUNA, tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. Ljubljana, Karlovska c. 4. 3611

Ceno naprodaj

NOVO POHISTVO ZA SPALNICO IN KUHINJO iz hrastovega lesa in politirano. — Ogleda se na Vrtači št. 3, pritičje, 1 vrata. Vhod iz Bleiweisove ceste med hišama št. 3 in 5. 3600

Ove družabnici

SPREJME DOBRO VPELJANO PODJETJE. Zahteva se znanje knjigovodstva in srbohrvatske korespondence. Kapital po dogovoru. Ponudbe pod »Družabnici/3614« na upravo »Slov. Naroda«.

Industrijsko podjetje

IŠČE SPRETNOST in popolnoma perfektno STENOGRAFIJO IN STROJEPIŠKO za slovensko in nemško korespondenco. — Ponudbe pod »Spretnost/3618« na upravo »Slov. Naroda«.

Vajenko sprejme
CESALNI SALON za dame
O. FETICH-FRANKHEIM,
Ljubljana. 3602

Gospodična

srednje starosti s nekoliko premoženja ZELI ZNANJA s značajnim gospodom. — Le resno ponudba s sliko pod šifro LJubezen/3552 na upravo lista.

Trgovina.

TRGOVINO v industrijskem kraju na štajerskem ob glavni cesti s zemljiščem, se po zelo ugodni ceni PRODA. — Poizvedbe pod »Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 3. 3615

„Aikadont“

ZOBNA PASTA, USTNA VODA, ZOBNI PRASEK. Dobi se povsod.

Glavna zaloga drogerija A. KANC, Ljubljana. 2964

Praktikantinja.

ABSOLVENTINJA drž. dvostranske trgovske šole v Ljubljani IŠČE MESTO PRAKTIKANTINJE ali KONTORISTINJE (začetnice). — Vstopi lahko takoj. — Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 3565

Pozor! Prilika!

Ob tirolskem gozdu v Ljubljani

Ob štiroki cesti na Rožnik je priložnost naprodaj le valed priložnost razmer 6000 m² velika stavbna parcela v lepi prosti severni severozapadni zavarovanju, južni legi, pripravna posebno za stavbo sanatorija ali večje gošposno vilo, mnogo izpod vrednosti po ugodni ceni, 50 Din za m². Potok teče mimo, ob cesti kanalizacija, vodovod in elektr. napeljava. Stavbne proste občinske davčine za neizdane parcele. Načrt 20 Din. Resni kupci naj pišejo na: Ljubljana, glavna pošta, poštni predal 135. Dobro inventirana kupnina, pridelek krme obseja glavice. 3276

Stalna voznja,

za ves dan ali pol dneva, PO NAJNIZJI CENI. — Naslov pove uprava lista. 3555

STRANKA BREZ OTROK

išče mesto hišnika. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3620

Stanevanje,

obstoječe iz treh prostorov, SE ZAMENJA za manjše. Ponudbe pod »Mimo/3607« na upravo »Slov. Naroda«.

Proda se:

2 POSTELJI s nočnimi omaricama iz mehkega lesa 2 MO. DROGA, 2 MREŽI, MIZA za jedilno sobo s 4 stoli in prelohevega lesa, GRAMOFON s 18 ploščami. Vse še skoraj novo — ter VOZIČEK za sedenje in ležanje, tudi še skoraj nov. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3559

Išče se družabnik

s večjim kapitalom za krasno povratno trgovino z mešanim blagom na drobno in debelo na najprometnejši točki v večjem kraju na doželi. Stanovanje, kar kot tudi vse ugodnosti takoj na razpolago. — Oziroma se v prvi vrsti na strokovno izobražene. Ponudbe pod »Šifra budočnost/3612« na upravo lista.

Lep vinograd naprodaj.

Devet orlov veliki, dva orala prima vinograda, najlepša lega, pol ure od postaje Slivnica pri Mariboru, tri hiše z močno prosto, lepa klet s vinom in posodami, sadonosnik, travniki, pošta in gozd. — Natančnejša poizvedba Marija Koprivnik, Maribor, Badlova ulica št. 15, I. nadstropje. 3586

Prodajalka

MEŠANE STROKE SE SPREJME. — Naslov pove uprava „Slov. Narod“. 3603

Prava sredstva lepote!

Katera drže, Kar obetajo!

Še 28 let vseh deželah preizkušena, hvaljena in priljubljena so prava ELZA-lepota pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

ELZA-OBRAZNA POMADA
smešljivo varstvo proti solnčnim negam, očistilo opetnosti, lisam, hrpanji kože, odstrani zajedave, ogrce, nabore in vsa kožna nečistoča. 2 velika porcel. lončasta lončka s pakovanjem in poštno 25 dinarjev.

ELZA-LILIJNO MLEČNO MILO
najmilijše in najfinijeje milo ledoto. Idealno milo! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštno 35 dinarjev.

ELZA-POMADA ZA RAST LAS

Kupim manjšo vilo

NA BLEDU. — Ponudbe z naravno ceno na upravo lista pod „Vila 303/3599“.

Trstjezastroke

izdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množicah znaten popust. **ANTON STEINER**, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.
Kromirani, stekleni, galvanizirani in okrasni klesar. Instalacije vodovodov, naprave strojevodov. Lepi ste in klesane naprave izdelovanje posod iz pločevine za hrano, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Družabnik

se išče za umetni mljin in žago na dve turbini vsaka 20 HP na dobri vodni moči. — Istotam se prodaja lokomobila 20 HP. 3271

Ponudbe na: **Stefan Kumarič**, Razkrižje, pošta Strigova, Medžimurje.

„TO JE ONO PRAVO“

Učite v vseh poslovnih samo prave ELZA-preparate od lekarnarja Feller.

Realizacija Lilijno mleko 6 dinarjev; brkoma 3 dinarjev; najfinijeje Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škafah 18 dinarjev; najfinijeje zobni prašek „Haga“ v patent-dozah 10 dinarjev; puder za samo v vrečah 2 dinarjev; zobni prašek v škafah 3 dinarjev; v vrečah po 2 dinarjev; saček (dišava) za perilo 3 dinarjev; lampen za lase 2 dinarjev; rumenilo za obraz 12 plinov 12 dinarjev; najfinijeje parfeme od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev; ELZA-katranovo milo 5 dinarjev. Za različne predmete s pakovanjem in poštno posebej računati.

Na vse gorje cene se računa za sedaj še 5% doplačila.

Naročila plačila adresirati na: **Eugen V. Feller**, lekarnar, Stubljica Donja, Elzastrg št. 238, Hrvatsko.

„KORANIT“

zajamčeno pravi asbestni škrlj za kritje streh.

Koranit ne premoči, ne odsebe, se ne lomi in ne trga, je popolnoma siguren proti ognju, toči in viharju, lehta na 1 m samo 12 kg, je neomejeno trpežen, je boljši kot vsi eterniti, je najboljša in najcenejša streha, ne potrebuje nikdar popravila.

Fran Hočevar
žiravnica (Moste) Gorenjsko.

„SIDOL“

Najboljše sredstvo za čiščenje kovin

tvornica kemičnih preparatov Zagreb

Tel. 23-65. Palmotičeva 32

Čuvajte se potvorb!

ČRESLO

lomljeno kupi

Josip Kohn, Zagreb, Jelačičev trg 19. Brzjavlj.: „Omega“.

Domačo svinjsko mast

la garantirano čisto v sodih à 200 kg v dežah à 50 in 100 kg v dozah po 1, 3 in 10 dobava dokler zaloga traja brezobvezno po Din 40-—, za kg pri večjem odjemu Din 39-— za kg franko tovarna brez embalaže tvrdka „GLOBUS“ konz. tovarne, Vrhnika, Slovenija

2 para lepih konj, od 4 do 5 letnih, porabnih za tek in srednje težke voznje,
2 polkriti kotiji, 1 športni enovprežni voz ter raz-
lična prsna vprega in komati,
2 težka plateau voza in 1 kason preda po ugod-
nih cenah

tvrdka BREZNIK & FRITSCH,
trgovina z železom v Ljubljani. 3578

Theodolite, tachymetre, nivelacijske instrumente, planimetre, pantografe, nivelacijske in trasirne letve, merilne trakove, libele, logaritmi, računalne, šablone za pismo, troglata, prismatična in druga precizna merila. 3284

Realna orodja, risalni stolovi.
Aparati za svetlobni, svetlobne, prozorne in druge tehniške papirje ima stalno v zalogi.

Viljem Sequardt

delavnica za precizno mehaniko Ljubljana, Šelenburgova ulica 4 (na dvorišču).

Vsa v stroko spadajoča popravila se izvrše točno in solidno!

Proda se v Ljubljani:

1 moderna vila z vrtom: Din 625.000, 1 enodružinska vila z vrtom: Din 400.000, 1 enodružinska hiša z vrtom: Din 95.000, 1 enonadstropna hiša z vrtom Din 150.000, 1 hiša z gostilno in trgovino: Din 225.000, 1 hiša s ključavničarsko delavnico: 430.000.

Na Bledu:
1 popolnoma opremljena vila s 5 sobami in vrtom ob jezeru: Din 400.000.

Ponudbe na: **J. Zorman**, anononno in reklamno podjetje, Ljubljana. Gledališka ul. 2, vis-a-vis opere.

Parcele za fabrike ili industrije

u Novom Sadu kraj željezničke pruge i domova. Za fabriku ili drvaru sposobna veća mesta.

Jedno eventualno sa drvarom na prodaju.

Pobliže kod **LJUDEVITA REINERA**, drvotička, Novi Sad. 3572

Sprejme se

samostojna in spretna **ŠILJA NA DOM**. — Naslov pove uprava „Slov. Narod“. Sv. Petra nasip 37. 3597

Mesarski pomočnik,

spreten, z dobrimi spričevaji, **ZELI PREMENITI SLUŽBO**. — Ponudbe pod „Zanesljiv/3619“ na upravo „Slov. Narod“. 3597

Uradno dovoljena

32 let obstoječa posredovalnica boljših starih **PODGOŠČA** v ulici 4. L. nadstropje. — Priporočila in isče o sobe vsake vrste za privlačno botele in trdnice. Reflektira se samo na dobra spričevanja ali pridne začetke. Pri zunanji naročaji zmanjša se odgovor.

Velika zaloga klobukov in slamičkov se dobri pri

Franc Cerar

druga s o. z. tovarna v St. na pošta Domžale.

Prezema se tudi stari klobuki in slamičniki v popravilo pri Kovačevič in Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemamo v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4.

DOBAVLJAMO

odmah uz dnevne cijene sa skladišta Zagreb

SVE STROJEVE I ALAT

za stolare, tvornice pokućstva, kolare i pilane, za bravare, mehaničare i radionice za popravke, za limare, tvornice limenih i kovinskih predmeta. Bogato skladište transmisija, sirovinuljih in benzin-motora, kao i uređaje za svariti i bijele kovine.

ALAT I STROJEVI KARL JETZBACHER Zagreb
dion. dr.

Modni salon

Stuchly-Maške

Ljubljana, Zidovska ulica 3

Priporočila najnovije modele slamičkov, svilenih klobukov in čepic. Prihano nizke cene.

Zahvala.

Za dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti moje preljube, srčno ljubljene soproge, skrbne matere, sestre in tete, gospe

Franje Košak, roj. Žetko

In za mnogoštevilno spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti, za darovane vence zahvaljuje se vsem v svojem in svojih otrok imenu 3587

Šaljuči soprog

Karol Košak.

ALOJZIJ SABOTHY

ravnatelj zemljiške knjige v p.

dne 6. aprila t. l. v 75. letu svojega življenja v Bogu zaspal.

Pogreb predragoga pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 7. aprila t. l. ob pol 5. uri popoldne, iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

V Kranju, dne 6. aprila 1923.

Karol Sabothy, major v Mariboru, Dr. Bene Sabothy, odvetnik v Kranju, sinova.
Šilja Sabothy, žena Sabothy, sioha.
Leja Sabothy, vaukinja.

Na hrano in stanovanje

SE SPREJMETA DVA GO-
SPODA. — Naslov pove uprava „Slov. Narod“. 3621

Gospodična se sprejme

NA LEPO STANOVANJE Z ZAJTRKOM. — Naslov pove uprava lista. 3564

Lepa zračna soba

SE ODDA TAKOJ DVE-
MA GOSPODOMA. — Vodmat, Ribniška ul. 193. 3561

Igralne karte

vseh vrst priporočna

M. T. Čar Ljubljana

Proda se

60 m suhih **BUKOVH** DRV. NEKAJ TRANSPORTNIH in HRAMNIH SODOV (Lager-fässer). — Naslov pove uprava „Slov. Narod“. 3507

V svrhu zabave

zeli mlada gospodična korespondirati z boljšim gospodom. — Dopise se prsi pod imenom „Nada 12“, poštnolčista Maribor, glavna pošta. 3571

15.000 kron

DAD ONEMU, KI MI PRE-
SKRBI STANOVANJE Z 2 ali 3 SOBAMI. Najemlnina postranska stvar. — Ponudbe na upravo „Slov. Narod“. pod „št. 606/3335“

V najem se odda

popolnoma opremljena **KLJUČAVNIČARSKA DELAVNICA**. — Vpraša se: Heinz Lapornik, Maribor, Aleksandrova cesta 39, II. nadstropje. 3380

KUPIM dobro ohranjen

rabljen polnojarjenik 550 mm. — Jakob ABRA-MOVIČ, p. Crni Lug, Hrvatska, Gorski Kotar. 3193

Prodajam motorno kolo

najnovije vrste s prostim tekom, popolnoma v dobrem stanju. — Natanečnejše se poizve in ogleda pri Antoniji SADRNIK, Črneča pri Dravogradu. 3272

Proda se

večja množina lepih **NEMŠKIH KNJIG**: istotam 5 m črne prstne **SVICARSKESVILE** 120 cm širake. — Naslov pove uprava lista. 3563

Kupijo se modelčki

ZA SUŠENJE STRESNE OPEKE (tudi že rabljeni). — Ponudbe z navedbo cen na Obrtno centralo, Ljubljana, Pražakova ul. 3. 3562

V našem vzajem lokal

ZA TRGOVINO. Plačam visoko nagrado oziroma odstotnino. — Ponudbe pod „Odstotnina/3560“ na upravo „Slov. Narod“. 3563

Unedna prilžnost!

PRODA SE se nerabljena kom-
pletna SPALNICA iz mecesno-
vega lesa PO JAKO UGODNI CENI. — Ponudbe pod „Spal-nica“ na Anononni in reklamni zavod „Anonon“, Ljubljana, Stari trg št. 19/II. 3567

Krasno posestvo

NA GORENJSKEM (letovišni kraj) SE PRODA. Deset ure-
tenih sob, električna razsvet-
ljava, vodovod in vse druge
ugodnosti: 20 oravov zem-
lje. — Naslov pove uprava lista
pod „Raj/3579“.

Naprodaj!

4 vile v mestu s prostim stano-
vanjem od 1 mil. kron naprej. —
4 enodružinske hiše z vrtom
in prostim stanovanjem od 359.000
kron naprej. — Trgovske hiše
s stanovanjem 1 mil. kron in vi-
šje. — Male posestva v bližini
Maribora od 800.000 K in višje.
Hiša z gostilno in vrtom. — Go-
rdno posestvo 4 in pol oravov
20.000 K. 1 1/2 orala 100.000 K.
3 orali 120.000 K, travniki in njive
v izmeri 1 1/2 orala, 5 oravov, 26
oravov itd. po 60.000 K orali in
višje. — Smetani valjani mliti
in pekarija z gosp. poslojem
in elektr. razsvetlavo po ugodni
ceni. — Parne žage in gospodarske
posestve s sečnim dovoljenjem
oziroma les za sečnje. — Po-
sestvo 11 oravov, pri postaji nova
hiša z električno razsvetlavo za
500.000 K. — Manufakturna
trgovina en gros z zalogo, in-
ventarjem in velikimi prostori.
— Razpisna pisarna **E. TROHA**,
Maribor, Slovenska ulica 2.

Kraljevski

Holandski Lloyd

Redni brzi poštni parobrodi od
Amsterdama in Cherbourga za

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Monte-
video in Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje

Kraljevski Holandski Lloyd

Glavni zastopnik za Jugoslavijo
Jugoslavenska banka d. d.
Zagreb, B-Cesta 23.
Brzjav. naslov: Realloyd, Zagreb
Telefon: 34-66. 441

LOKOMOBILI

promptno sa stanice Zagreb i Ljubljana

Wolt	HP	Wolt	HP
1908	10/20	1914	62/80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/110
1912	24/40	1912	100/150
1908	30/50	1919	130/150
1920	40/50	1908	150/200
1921	54/75	1916	35/480

Lanz H² Lanz HP

1912	10/20	1916	50/70
1912 <td>15/25</td> <td>1921</td> <td>60/90</td>	15/25	1921	60/90
1917	20/30	1914	70/110
1918	22/35	1909	85/120
1912	26/42	1913	100/130
1912	34/49	1921	170/235
1914	38/57	1910	260/330

Vrščadi i samohodni lokomobili svih veličina. — Lokomobi kotilni 22, 32 cm. — Jednogiđi-
nje i trogiđi ko jastvo. Privoz-
redno generalno popravljani,
savjesno iskušani. — Ložnja-
svakim gorivom.

Brača Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 5.

Trboveljski premog

in drva

stalno v zalogi vsako množina

Družba ILIRIJA
LJUBLJANA, Kralja Petra trg 2.
Telefon 220. 2243

Klavirje

uplatoje in
popravila
solidne
in točne

ter gre tudi na dečelo.

Feliks Povše Ljubljana
Tržaška c. 45

Strešno lepenko prvovrstno

Kontinental (Kontinentaldeckerpappe)

dobavlja takoj v vsaki množini
najceneje

Jos. R. Puh, Ljubljana,
Gredaška ulica 22. Telefon 318.

Anton Steiner

mestni tesarski mojster
v Ljubljani

nevzame vsakovrstna tesarska
dela, kakor strešne stole, kupole,
stolpe, mostove, vrtno ulice itd.
Parna žaga z vsemi stroji za ob-
delovanje lesa. 1141

Prava turska električno prižena
i mljevena

kava

3408

garantirano podpuno čista, sa zlat-
nom medaljom odlikovana, dobija
se dnevno sveža, najfinijeje je-
dino kod t. t.

Jovo R. Jovanović,
(Tuzla, Bosna)

Razali amo pošt. paketima od
5 kg. te na više, na doplatu (po-
uz-če).

IV JAX in SIN

Ljubljana, Gosposvetska 2.

Služalni stroji
izdelani v
izloženju razvite
iz tovarne v Ljubljani
od leta 1. 1917
Vse vrste parne
lokomobile
Parovozni deli kot
in loženjske stroje

10 letna garancija.

Pisalni stroji „ADLER“
Ceniki zastoj in franko.

Koleza iz prvih tovarni:
Därkopp, Styria, Waffennrad.
Začasno znižane cene.

ASTRA

Delnišvo društvo
v Zagrebu

Preradovljeva 2
TELEFON 23-68
BRZOJAVI: ASTRA

Važno za industrijalce
in poljedelce!

Zahvalite informacije
in cenike!

BENCIN

brez naplate drž. trošarine a
slobodnega skladišta
za bencin v Vrapču pri Zagrebu.

la, dup. raf. petrolej
Plinsko olje
Vsa mineralna olja
Cilindrska olja
amerik. provenijencije
Avto olja
Tovotna mast
Parafin
po najnižjih dnevnih cenah

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.
pripravlja svoje zaloge
doznanost in solistov
ter sprejemalnih
palk.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

G. F. Jurasek
Ljubljana
Velikova ul. 12.

Uglašujem ter popravilam
glasovirje in harmonije, specijalno
strokovno in ceno!

Majstarejša slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica

Ivan Bricevič, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 2530

Za otroke:

obleke, predpasnike,
perilo, srajce in druga
oprema najceneje pri
A. Sinkovic nasl. R. SOSS.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić & drug
Ljubljana,
Bohorjeva ulica 20

MODNI SALON MARIJA GÖTZL

Ljubljana, Zidovska ul. 8 in 7.

Pravkar došli najnovejši
pariški modeli in slammiki.
POSEBNOST

v promenadnih in večernih klobukih.
Preoblikovanje slammikov, svilen, klobukov itd. se sprejemajo.
Ogled samo v trgovini. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Za popravila tovornih avto

iščete zanesljivo izvršeno, brezno samsko moč, ki bi prevzela ob-
nem službo šoferja: 3590

Kranjsko tovarno „Titan“ d. d. v Kamniku
pri Ljubljani.

Prvovrstni laneni firnež

svilnomen in svilnomen, saj-
deno čist v sodih in ročkah,
terpentinsko olje, Dekalin
in laneno olje nudimo po najnižjih
dnevih cenah.

Hrovat & Comp., Ljubljana.
Telefon interurban 301. 2939 Brzjavke: Hrovatport.

Največji davki

kateri plačata Vam nastanejo, ako ne
gledate na to, kje kupujete, izgubite de-
nar in imate poleg tega še večkrat sit-
nosti. Poskusite enkrat z ilustriranim ka-
talogom tvrdke H. Suttner, (imetnik
Henri Maitre), Ljubljana št. 4. Ta
Vam svetuje resnično dobre ure, specijal-
ne znamenke „IKO“ iz lastne tvornice v
Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure,
zapestne, svetilne in stenske ure, verižice,
prstane, zapestnice, uhane, namizno oro-
dje, krtina in birmaska darila ter vse drugo
zlatino in srebrnino. Pa tudi porabne
predmete kakor: škarije, nože, britve, lase-
strižne in brivske stroje, stekloprezce, doze
za tobak, svačice in smotke, nažigalce in denarnice kupite dobro in
ceno pri tvrdki: H. Suttner, (imetnik Henri Maitre),
v Ljubljani št. 4.

Brez lila, ne vlečete
na črno ali modro
čisto bela

Izdelujem pod imenom
„VITRUM“ Novi-SAD III, Futoški put 48

OGLEDALA

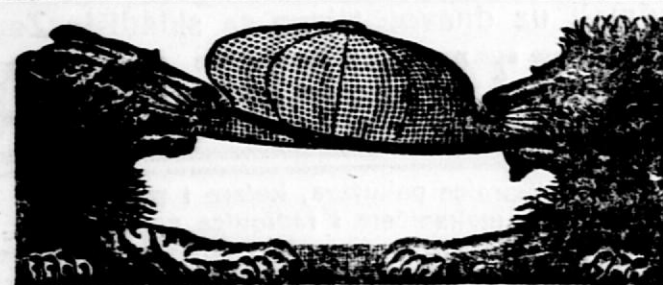
BRUSENJE STEKLA

**Zaklopni stoli,
klopi in mize.**

Rožanc & Komp.
LJUBLJANA, Mirje 4.

Pozor trgovci!

Pozor trgovci!

Izdelujem vsakovrstne Sportne če-
pice v vseh oblikah kakor
tudi čepece za gaslice in
za vsa druga društva
po najnižjih cenah

ELIGIJ EBBER, krznar, Kongresni trg, LJUBLJANA

CUNARD LINE

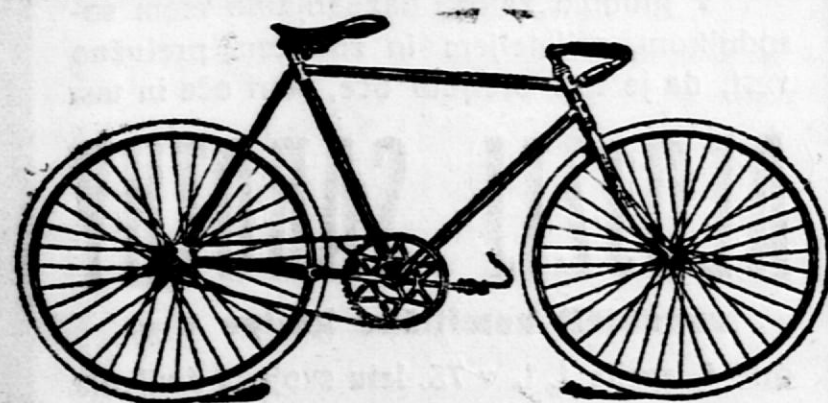
Najhitrejši parobrodi sveta.
Direktni potniški, tovorni in
in ekspressni promet
iz Hamburga in Cherbourga
za Ameriko in Kanado
4 dimniki, 8 in pol dim. Lastne
kabine za potnike III. razreda.
Potnike spremlja izkušen
uradnik do luke vkrcanja in
im prosto v vsakem pogledu
dragovoljno vsako pomoč.
Navodila daje:
Cunard Line
Glavno zastopstvo na Jugo-
slavijo:
Hugoslovenska banka d. d., Zagreb
Glavno zastopstvo na
Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28
Brzjavni naslov: „CUNARD“

Na prodaj
kompletna garnitura
parketnih strojev
in oder za venecijansko žago.

30m³ hrastovih popolnoma suhih desk
30 in 50 mm debeline. 3570

Tovarna stolov Jos. Stadler

Ljubljana, Sodna ulica 11.

Kolesarji, pozor!

Oglejte si pred nakupom Puch in Waffennrad
prvovrstna kolesa
pnevmatiko najboljšo nemške znamke ter vse druge
potrebščine po najnižjih cenah pri tvrdki

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ulica 7.
Podružnica: Novo mesto, Glavni trg 73.

Po nižji ceni

čakor v seziji se sprejmejo v popravilo in
shrambo damski in moški kožuh. —
V zalogi vsakovrstna kožuhovina.

Krznarstvo L. ROT
LJUBLJANA, Gradišče števil. 7.

Josip Petelinc

LJUBLJANA, So. Petra nasip 2.

Priporočamo na veliko in malo galanterijo, nogavice,
azne sukanec, gumbe, čipke, vezeno, sprehajalne
palice, kravate, srajce, čevljarske in krojaške potrebščine.
Vajnišne cene. Postrežba točna.

T. STAUT, Ljubljana, Cegnarjeva ul. 4

kopira umetniške slike na platno in karton. Po-
večje umetniške in pokrajinske razglednice,
potrete in fotografije ter vse druge slike po skrajno
nizkih cenah. Za javne namene najugodnejši pla-
čilni pogoji. 3345

POZOR!! Trgovci, ženini in neveste!

Prvovrstne žične modroce za postelje po najnižjih
tovarniških cenah vsake željene velikosti. Žične
pletanine za ograje, presipanje peska itd. v počini-
kani in žgani žici v vseh velikostih dobavlja

Šimen Sablatnik, tovarna žičnih izdelkov
JESENICE-FUŽINE

A. DULAR, LJUBLJANA, Dunajska c. 65

specijalna trgovina, velika, bogata izbira
moškega in ženskega

sukna

In komisijska zaloga tvrdke Stiasny & Schlesinger v Brnu
se priporoča vsem p. n. trgovcem za v nakup.
Samo en gros! Samo en gros!

Akcijonarska družba za prometne in železniške potrebe

Ljubljana, Karlovska cesta 30.

Lokomotive, vozički, prekuoniki, platoski
vozovi, okolesja za poljske železnice ter
vsakršen drugi material za poljske že-
leznice točno in ceno s skladišča v
Ljubljani ali Zagrebu. — Zahtevajte po-
nudbo!

Modni salon in preoblikovalnica Barborič-Završan

Ljubljana, Mestni trg 7.

Velika zaloga svilenih klobukov, slammikov, najnovejših
modelov in nakita.

**Preoblikovanje slammikov in
moških klobukov**
po najmodernejših vzorcih in najnižjih cenah, ker se
izdeluje v lastni preoblikovalnici.

Prometni zavod za premog

d. d.
v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanski in trbo-
veljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po orig. cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi
za industrijska podjetja in razpečava na debele
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega iz-
vora ter priporoča posebno
la čehoslovaški in angleški
koks za lvarne in domačo
uporabo, kovaški premog,
črni premog in briko.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, d. d.
centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.
Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

TEREZIJA in ANTON LUTMAN
v Ribnici

MARIJA in JOSIP GRUNTAR
v Kobaridu

Imata čast javljati,

da se poročita

njun sin Andrej

njuna hčerka Justina

s gospo Justino Gruntarjevo
iz Kobarida.

s gosp. Andrejem Lutmanom
iz Ribnice.

Ribnica - Kobarid - Ljubljana,
7. aprila 1923.

Polksužite, prosim,
pomladansko zdrav-
ljenje z

dr. Dralleja

**brezovo
vodo
za lase**

Zadovoljni bodete z uspehom!

Glavna zaloga za prodajalce

1618, d. d. odjel Juri Dralle, Zagreb,
Palmetičeva ulica broj 66.

Posestniki novih stavb

se vladno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih pred-
metov, kateri pridejo pri urejanju novih stanovanj v pošteve in sicer:

Velika izbira preprog vseh vrst iz volne, jute, kokosovega
vlakna in linoleja in umetniške izdelanih zastorov na kose
in metra. Mokefi in gobetini za prazne odnose in stene.
Platno za rolete in verande. Različne posušene perle, kakor
rjane brez lila, gradi za klanice in blazine, perlice, steklene
in volnene oboje, steklene oboje iz klate, kratek, volne in soke.
Cene primerne! Postrežba solidna!

A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg 10.

Nagradna tekma.

Katera guma ti daje snagu
„BERSON“ gumi nepotnikov in
„BERSON“ gumi potnikov?

Veliko obljubljenih katore odniva o naši gumi nepotnik, kakor tudi gumi potnik! Če ti nam je poved, da za nasbo jše odgovore na gornje vprašanje razpisimo sledeče nagrade:

1. nagrada	2000 Dinara
2. nagrada	1000 Dinara
3. nagrada	500 Dinara
30 nagrad	po 100 Dinara
30 nagrad	po 50 Dinara

Odgovori so s točno naznako imena in točne adrese poslati najpozneje do 15. aprila t. l. na naslov:
BERSON Kaučuk d. d. Zagreb Viskov
trg št. 7.

Odgovori bodo prebrali eden jury tehničnih strokovnjakov, a imena nagradjenih se bodo naznake v časopisih.

BERSON Kaučuk d. d. Zagreb,
Viskov trg 7.

Gospodično,
veščo italijanskega, nemškega in srbohrvatskega jezika ter knjigovodstva in strojepisja ISČE OBRTNIK
Naslov pove uprava lista. 3511

Enodružinska hiša
z lepim ograjenim vrtom v Rožni dolini št. 106 (pri Marjaku) — TAKOJ NA-
PRODAJ. Stanovanje pro-
sto. 3516

Trgovci, domači in
Primorci
PRODA SE dobro idoča velika
TRGOVINA na prometnem in-
dustrijskem kraju s krasnim
stanovanjem za 400.000 Din
— TAKOJ. — Ponudbe pod »Sre-
na bodočnost/3493« na upravo
»Slov. Naroda«.

Moderno urejena pekarna
na zelo prometnem kraju v
Ljubljani. SE ODDA. — Na-
slov pove uprava lista. 3510

Kovaška smola
in KATRAN IZ LESA SE
PRODA. — Naslov pove
uprava »Slov. Naroda«. 3412

Belega vina prima 1921
15 hl, belega vina, prav dobrega okusa 90 hl in 20 hl rde-
čega vina 1922 prodaja graščina 3485
Mrkovec, pošta Začetje, Hrvatsko.

Prodaj
stavne parcele v sredini
in na periferiji mesta.
Ponudbe pod »Ugodna cena« na
An. zav. Drago Beseljak in drug.
Ljubljana, Sodna ul. 5. 3518

Učenec
močan, zdrav, poštenih staršev s
primočno šolsko izobrazbo, ne
pod 15 let star, se sprejme takoj
v trgovini Ignac Anušić, Kranj
Predstaviti se je osebno. 3522

Viničar,
oženjen, brez otrok, srednje
starosti, priden, pošten, zanes-
ljiv. SE SPREJME v trajno
službo na večjo vinogradno po-
jest na Dolenjskem. Ponudbe
na upravo »Slov. Naroda« pod
»Viničar/3259«.

Klavi,
dobro ohranjen, močan ton,
se po ugodni ceni PRODA.
Kongresni trg 14, pritišče levo,
od 8.—10. in 14.—15. ure. 3440

Lepa nova spalnica
SE TAKOJ PRODA. — Na-
slov pove uprava lista. 3525

Išče se lepo mebluvana
soba
s posebnim vhodom, z električno razsvetljavo, event. z uporabo
klavirja za boljšega go-poda. — Ponudbe pod »Cena postarska
stvar 3533« na upravo Slov. Naroda. 3533

Oprobaite svojo srečo!
Vučenje V klase 5. kola Državne Klasne Lutrije traje od 7-og
do 20-og maja ove godine. U ovoj klasi ima se izvući 40.000 numera
(od svega 100.000) sa dobilkom od Dinara 14.820.000.—
Pored premije od 600.000.— ima i dobilaka po: 400.000.—,
200.000.—, 150.000.—, 100.000.—, 80.000.—, 70.000.—, 60.000.—,
50.000.— i veći broj po 30.000.—, 20.000 dinara i. t. d.
Cena srećkama za V klasu 5-og kola sledeća: 1 ceo loz sa poštar. Din 242.—,
242.—, pola loza sa poštar. Din 122.—, četvrt loza sa poštar. Din 62.—.
Ko želi učestvovati u ovom najglavnijem vučenju, neka odmah
pošalje novac poštar-kom uputni com sa označenjem tačne adrese,
da bi blagovremeno sebi rezervisao srećku.
Po prijemu novaca srećku odmah šaljem.
Državne klasne lutrije ovlašćeni prodavac
Aleksander R. Pavlović
Beograd — Jakićeva 15.

Krasno stanovanje,
obstojeće iz dvoh sob, jedilne
shrambe; 2 veliki drvarnici in
d. l. vrta, oddaljeno 20 minut
od centra v Mariboru v vili. SE
PROTI PRIMERNI ZAME-
NJAVI MENJA s stanovanjem
v Ljubljani. — Ponudbe: Poš-
no ležeče »Dravac, Maribor.

Trebamo
dobrog brusarja
(Schleifer) stakla Fassetenschlei-
fer) koji je po mogućnosti v est
i pravljenju (belegovanju) ogle-
dala. Ponudbe na: SAVO BILBIJA
i drug. Sarajevo. 3.48

Na domačo hrano
SE SPREJME VEČ GO-
SPODOV. — Naslov pove
uprava »Slov. Naroda«. 3504

Dve mebluvani sobi
s separatnim vhidoma in elek-
trično razsvetljavo SE TAKOJ
ODDA. Naslov pove upra-
va »Slov. Naroda«. 3514

JELENI
je najbolji zdrava
in tečna hrana.

gospodinjice

Hiša v Trstu
(Barkovje-Riviera) SE ZA-
MENJA ZA POSESTVO V
JUGOSLAVIJI. — Naslov
pove uprava lista. 3413

Medicinske knjige,
nove, moderne, NA PRO-
DAJ. — Več se poizve v
trgovini TICAR, Sv. Petra
cesta. 3403

Naprodaj novi A E & motorji
motor za vrtilni tok 4 k. a. 220/380 volt za Din 7500.—
3 220/380 6500.—
2 220/380 5000.—
1 220/380 2500.—
z jermenico, tračnicami in zaganjačem. V zalogi so vse druge vrste
motorjev in dinam. Elektromaterijal po najnižih cenah.

ANTON STIPLOŠEK
LJUBLJANA, Rožna ulica št. 13.

Šivilja išče sobo
v mestu ZA TAKOJ (tudi
samo za čez dan). — Po-
nudbe pod »Šivilja/3508« na
upravo »Slov. Naroda«.

Imž. Turnšek & Co.
Industrijsko-Inženirsko podjetje
LJUBLJANA, Sodna ulica št. 1

Bukovo oglje,
vsaka množina, NA
PRODAJ.

Išče se stanovanje,
obstojeće iz ene ali dvoh sob
in kuhinje v šentjakobskem
okraju — PROTI NAGRADI.
— Ponudbe pod Nagrada/3512
na upravo »Slov. Naroda«.

Proda se zemljišče
v mestni periferiji, obstojeće iz
travnika in njive. — Natanč-
na pojasnila da Jos. König,
stavbenik, Ljubljana, Marmon-
tova ul. 16. 3471

Suha bukova drva,
več važenov, se takoj
CENO PRODAJO.

Po ugodni ceni
PRODAJ radi selitve POHI-
STVO IZ MEHKEGA LESA
(kompletna spalna soba in ku-
hinjska oprava, stol, mize). —
Naslov pove uprava lista. 3534

Motorno kolo
s priklonim vozom 6 HP, tre-
mi prestavami, skoro novo
prematiko v popolnoma do-
brem stanu. SE za 20.000 Din
PRODA. — Ogleda se lahko
pri Ed. Pišterju, Vrhnika. 3539

Veliko prazno sobo
ali dve manjši s posebnim
vhodom in električno raz-
svetljavo iščem za takoj ali
pozneje. Ponudbe pod »Profe-
sor/3442« na upravo lista.

Proda se
dobro ohranjen PIANINO
in KLAVIR, troje GOSLI
ter CIKLOSTIL PISALNI
STROJ. — Naslov pove upra-
va »Slov. Naroda«. 3447

Medicinalna mila:
lysoleino, katranovo, katrano-zvepleno, zvepleno-
mlečno, lanolinovo, boraks kakor tudi vse vrste
toaletnega mila nudi ob najugodnejših cenah v
svoji najboljši kvaliteti. Tvorilnica sapuna »MI-
RIS« d. d. Sušak. Glavno zastopstvo in zaloga za
cele Slovenije: Družba »SLOVENIJA«, Ljubljana,
Gospodskva ulica 4. 2942

PO ZELO NIZKI CENI SE
PRODA lahak dvosedežni
AVTO in »Wanderer«
MOTORNKO KOLO.
OBOJE V PRAV DOBREM
STANU. — Več pri Janko Stu-
nica, trgovec, Sodna ulica Ljub-
ljana. 3448

Staro liutomersko vino
letnika 1921, prvovrstna kvali-
teta, ca. 200 hl ter ista množina
letnika 1922. SE PRODA. —
Kupci, kateri vzamejo tudi let-
nik 1922, imajo prednost. Cena
in pogoji pri vinogradniku in
trgovcu Ivanu VESELIČU v
Ormožu. 320

Rad selitve
prodaj
enonadstropno vill podobno hišo,
pred 12 leti zidano s ca 2000 m²
obsežnim vrtom in malim gospo-
darskim poslopjem, 8 minut od
Glavnega trga mariborskega od-
daljeno, za nizko ceno. — Kupcu
tekem 1 meseca stanovanje, ob-
stojeće iz 2 sob in pritliklin na
razpolago. — Slike in drugi po-
goji pri An. zav. Drago Beseljak
in drug. Ljubljana, Sodna ul. 5.

BLAGO (živino) ZA KLANJE
prasce, tela, ovce i. t. d. prima
uz najpovoljnije uvjete
u komisionarsku
prodaju
firma
L. SUCHARDA, Praga - Karlin
velikotrgovina blagom. Svoje vlastite hladne vagone k dispoziciji

NAGROBNE KRIŽEVE

uteze iz ljevanog željeza, kao
i sav trgovački lijev dobav-
lja uz najniže dnevne cijene:

„SMEV“ tvornica strojeva U BJELOVARU

„DIAMALT“
Pozor! pakli „DIAMALT“ to-
varne Hauser in Sobolka, Dunaj-
Stadlau, v predvojni kakovosti se
zopet dobi pri glavnem zastopni-
ku za Jugoslavijo
EDUARD DUŽANEC, Zagreb
Skladiste: Strossmayerova ul. 10.
Za mesto Ljubljano
Aht se „DIAMALT“ v pekarni
VILJEM BIZJAK, Gospo-
svetaka cesta 7 po original-
ni tvorniški cenil. 322

Rad selitve
prodaj
enonadstropno vill podobno hišo,
pred 12 leti zidano s ca 2000 m²
obsežnim vrtom in malim gospo-
darskim poslopjem, 8 minut od
Glavnega trga mariborskega od-
daljeno, za nizko ceno. — Kupcu
tekem 1 meseca stanovanje, ob-
stojeće iz 2 sob in pritliklin na
razpolago. — Slike in drugi po-
goji pri An. zav. Drago Beseljak
in drug. Ljubljana, Sodna ul. 5.

Želimo kupiti
LOKOMOBIL
90 do 120 konjskih sila, stabilni ili polu-
stabilni. Ponudbe sa naznakom sustava,
proizvodna godine i dosadanje uporabe
neka se uprave na: Industrijski odio
Prve hrvatske štedionice u Zagrebu.

„DIAMALT“
Pozor! pakli „DIAMALT“ to-
varne Hauser in Sobolka, Dunaj-
Stadlau, v predvojni kakovosti se
zopet dobi pri glavnem zastopni-
ku za Jugoslavijo
EDUARD DUŽANEC, Zagreb
Skladiste: Strossmayerova ul. 10.
Za mesto Ljubljano
Aht se „DIAMALT“ v pekarni
VILJEM BIZJAK, Gospo-
svetaka cesta 7 po original-
ni tvorniški cenil. 322

Staro liutomersko vino
letnika 1921, prvovrstna kvali-
teta, ca. 200 hl ter ista množina
letnika 1922. SE PRODA. —
Kupci, kateri vzamejo tudi let-
nik 1922, imajo prednost. Cena
in pogoji pri vinogradniku in
trgovcu Ivanu VESELIČU v
Ormožu. 320

Želimo kupiti
LOKOMOBIL
90 do 120 konjskih sila, stabilni ili polu-
stabilni. Ponudbe sa naznakom sustava,
proizvodna godine i dosadanje uporabe
neka se uprave na: Industrijski odio
Prve hrvatske štedionice u Zagrebu.

posestvo
Posestvo obstoi iz vinogradov ki
so v najboljem kulturnem stanju,
travnikov, njiv in gozdov. Na po-
sestvu so vse potrebne stavbe z
lepimi kletmi in bogatim inven-
tarjem. Interesenti se naj obračajo
na upravo Slov. Naroda. 3380

Rad selitve
prodaj
enonadstropno vill podobno hišo,
pred 12 leti zidano s ca 2000 m²
obsežnim vrtom in malim gospo-
darskim poslopjem, 8 minut od
Glavnega trga mariborskega od-
daljeno, za nizko ceno. — Kupcu
tekem 1 meseca stanovanje, ob-
stojeće iz 2 sob in pritliklin na
razpolago. — Slike in drugi po-
goji pri An. zav. Drago Beseljak
in drug. Ljubljana, Sodna ul. 5.

Rabljene
tračnice od 7 in 9 kg, dvostrake vozičke in loko-
motive za razmak tira od 600 in 760 mm, kakor
tudi ostali
novi materijal
za ozkoirne železnice: kretnice, okretne plošče,
dvojna kolesa, težaji itd. za opekarne, rudokope,
šumske železnice, poljedelska in gradbena pod-
jetja, industrijska podjetja, se dobi takoj po zelo
ugodnih cenah pri
Ferrosiaal d. d. Zagreb, Wilsonov try 7.
Telefon 21—43 in 22—65. 3432

BREMEN — NEW YORK
Direktna zveza s prekrasnim ameriškim vladnim parnikom. Neprekos-
ljivi po udobnosti, snaznosti in izborni prehrani. Hitre in varne ladje.
„George Washington“ „America“
„President Roosevelt“ „President Harding“
Zahtevajte natančnejša pojasnila in vozni red št. 217.
UNITED STATES LINES
Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske zadruge

Rosija-Fonsier
zavarovalna in pozavarovalna družba v Beogradu.
Osnovni kapital 5.000.000 dinarjev.
Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo v Ljubljani, Sodna ul. 211.
Družba izvršuje zavarovanja vseh vrst:
1. zavarovanje proti požaru;
2. zavarovanje proti posledicam telesnih
nezgod;
3. zavarovanje proti škodi po toči;
4. zavarovanje proti vladu in tatvini;
5. zavarovanje vseh transportov;
6. zavarovanje jamstvene dolžnosti;
7. vse vrste zavarovanj življenja pod naj-
ugodnejšimi pogoji;
8. zavarovanje stekla.
Glavna zastopstva se nahajajo v vseh večjih krajih.